

Wynia's Week - Archief 2018

Posted on 8 februari 2018 by webheads

✖ Wekelijks bericht ik op deze website over mijn laatste publicaties: columns, artikelen, video's. Wilt u automatisch per e-mail op de hoogte worden gehouden van Wynia's Week? Vul uw e-mailadres in en u krijgt de bevestigingsmail.

• [Wynia's Week archief 2019 vindt u hier.](#)

• [Wynia's Week archief 2017 vindt u hier.](#)

• [Wynia's Week archief 2016 vindt u hier.](#)

• [Wynia's Week archief 2015 vindt u hier.](#)

Het jaar van Rutte, Merkel en Pechtold

*Het jaar 2018 was het jaar waarin de burgers en **de waarheid** het pleit verloren. Het was het jaar van het **gasverbod**, van het migratiepact van **Marrakesh**, van de **dividendbelasting** en einde van het **referendum**. Tien thema's van 2018 in dit jaaroverzicht van **Wynia's Week**.*

✖ • 1 Doorgaan '66

Het was zowel een succesvol als een beroerd jaar voor de nieuwe regeringspartij D66. Tweede Kamerlid Pia Dijkstra haalde na een jarenlange campagne de automatische donorregistratie van alle Nederlanders binnen – uiteindelijk ook in de Eerste Kamer. Het kabinet RutteDrie werd op aandrang van D66 ook het groenste kabinet ooit, dat Nederland bovendien tot Klimaatgidsland in de wereld maakte. D66-bewindslieden en D66-Kamerleden ijverden om het hardst voor het afschaffen (ja, echt) van het raadgevend referendum dat in D66-kringen niet zo lekker meer lag nadat burgers niet allemaal D66'ers bleken te zijn. En dat droeg dan weer bij tot de halvering van D66 in de peilingen. Dat Alexander Pechtold gebutst wegging en Rob Jetten hem als fractievoorzitter opvolgde werd ook niet onverdeeld als een versterking gezien. D66 was al eerder (in 1999, 2005 en 2006) een kabinettenbreker. Dat zou in 2019 zo maar weer kunnen gebeuren. Lees het coververhaal over dat ik in februari 2018 publiceerde: Hoe redelijk is D66? [Hier via EW](#) [premium] [en hier via Blendle](#)

✖ • 2 Rutte's waarheid

Mark Rutte heeft, het is geen geheim, een soepele omgang met de waarheid. Het lijkt er bovendien op, dat zijn vaardigheden in dat opzicht met het jaar toenemen. 2018 was in ieder geval een topjaar voor de taalkunstenaar. Nadat VVD'er Halbe Zijlstra als minister van Buitenlandse Zaken moest opstappen schreef ik een beschouwing over Rutte en de waarheid. 'Hij beweert nogal eens iets dat de feiten toets niet doorstaat, hij belooft nogal eens iets waarvan hij weet dat het niet gaat gebeuren. Ook grootspraak maakt deel uit van Rutte's instrumentarium. Nadien verleent hij zich dan nogal luchtig vergiffenis.'

En toen moest het memodrama rond de dividendbelasting nog beginnen. Voor de premier is een leugen pas een doodzonde als je er niet mee wekomt. Mark Rutte, zoveel staat wel vast, ging in 2018 qua omgang met de waarheid naar het Next Level.

Was de morele reukelijkheid aan het Binnenhof ooit zo groot?

[Lees mijn verhaal hier via EW](#) [premium]

[Of hier, via Blendle](#)

✖ • 3 De anti-gasgekte

Het regeerakkoord van RutteDrie beloofde de liefhebbers (vooral die van D66 en ChristenUnie, maar er zitten er ook bij CDA en VVD) al in het regeerakkoord een gasverbod: alle Nederlandse woningen moeten van het gas. Hoe dat gasverbod ooit in de hoofden is geslopen is een goed onderwerp voor een parlementaire enquête, want het helpt het klimaat niet, het helpt het milieu niet en het maakt Nederland arm. Waarschijnlijk is, dat verwarde Kamerleden en andere politici door de aardbevingen in Groningen op de gedachte zijn gekomen dat aardgas in alle opzichten slecht is.

Maar waarom is aardgas elders in de wereld voor bijna alles een oplossing een probleem, terwijl het in Nederland als een aartsvijand wordt bejegend? Ik heb er in 2017 en vervolgens in 2018 veel over geschreven: diverse omslagverhalen, commentaren, andere stukken, zowel over het gasverbod als over het hele klimaatbeleid van RutteDrie ('Klimaatjedevoorste'). Maar ik beperk mij hier tot een link naar mijn gesproken bijdrage tot Het Grote Gasdebat in De Balie in Amsterdam, op 25 juni 2018.

[Lees mijn speech hier: Het Gasverbod is vooral Dwang](#) [vrij toegankelijk]

Op de valreep van 2019 schreef ik nog een column over de woede die het gasverbod gaandeweg opwekt: Spijt van het Gasverbod.

[Lees die hier, via EW](#) [premium]

[Of hier, via Blendle](#)

• **4 De belasting die bleef**

Het beroemdste product van de Hollandse lobbycratie was in 2018 de afschaffing van de dividendbelasting. Eerst was die broodnodig, omdat Nederland anders zou afzakken naar het treurige niveau van België, aldus de minister-president. Uiteindelijk bleek het niet-doorgaan van Rotterdam als hoofdvestiging van Unilever voldoende voor de VVD-top (en daarmee voor de coalitie) om de dividendbelasting te laten blijven.

Ik schreef in 2018 zeven columns over de dividendbelasting. Over de vraag wat Shell heeft wat u en ik niet hebben. Over de relatie tussen de VVD en de multinationals. Over Rutte: de boeienkoning en zijn memo's. Over de vraag waarom ministers zelden of nooit zijn opgewassen tegen het grootbedrijf. Waarom de afschaffing van de dividendbelasting volgens mij de Kerst niet zou halen en wat Rutte dan in ruil zou willen binnenhalen voor de multinationals. Over de scheuring in het werkgeversfront als gevolg van de dividendbelasting. En over de speciale relatie tussen Unilever en de Nederlandse staat, al sinds 1940.

[Die laatste column, met een glansrol voor Prins Bernhard, staat hier via EW](#)

[premium]

[Of hier, via Blendle](#)

• **5 Einde Nachkriegszeit**

In Duitsland houden de meeste media krampachtig vast aan de naoorlogse politieke correctheid, die drijft op Duits schuldbesef, dat door een land als Frankrijk ook levend wordt gehouden. Ook de Europese eenwording draait op dat Duitse schuldbesef. Vandaar de zegswijze dat de naoorlogse Duitser Europeaan diende te worden om weer Duitser te kunnen zijn.

Dat betekent natuurlijk ook, dat als die Duitse schuldcultuur opgebrand raakt, in beginsel het hele fundament over de Europese Unie wegvalt. In de zomer van 2018 schreef ik voor Elsevier Weekblad een omslagartikel, waarin ik voorspel dat de Nachkriegszeit – die van Adenauer, Kohl en Merkel – gaandeweg voorbij is: met ongewisse, maar grote gevolgen voor Duitsland en de buurlanden. Het artikel verscheen later, licht bewerkt, ook in het Duits.

[Lees hier mijn artikel over de Nachkriegszeit via EW](#) [premium]

[Of hier, via Blendle](#)

[Of hier, in de Duitstalige versie, in de vertaling van Helga Marx](#) [vrij toegankelijk]

• **6 Diversiteit als het nieuwe dogma**

Na de eeuwwisseling kwam het bijkans onaanraakbare ideaal van de multiculturele samenleving onder grote druk. Die was mislukt en als maakbaarheidsdoel

bovendien ongewenst. Maar de verkondigers van het multiculturele geloof zijn hardnekkig – en succesvol. Minister Stef Blok heeft het geweten, toen hij bekende geen geloof te hechten aan het diversiteitsideaal. Hij moest spitsroeden lopen en zijn uitlatingen intrekken.

En zo werd in het najaar van 2018 in de Tweede Kamer ook zomaar een motie ter ondersteuning van het multiculturele ideaal ingediend en in hoofdelijke stemming gebracht. Wat bleek? Die motie – van Kamerlid Kuzu, van Denk – kreeg bijna een meerderheid. Durven Kamerleden geen nee te zeggen tegen het multiculturele ideaal? Waarom stemmen SP'ers en Kamerleden van 50+ voor zoiets? Ik schreef er een stevig stuk over.

[Lees mijn artikel over de hardnekkigheid van de multicultuur via EW](#) [premium]
[Of hier, via Blendle](#)

• 7 Splitszwam Marrakesh

Het zoemde al de hele zomer in mijn hoofd, dat de Verenigde Naties in de Marokkaanse stad Marrakesh iets wilden laten tekenen dat niet pluis was. Maar op 6 oktober 2018 verscheen op de website van het Duitse maandblad Tichy's Einblick een uitvoerig artikel dat mij overtuigde om er snel aandacht aan te besteden. Ook blijkt een latere reconstructie van NRC Handelsblad betekende mijn column de aftrap van het Nederlandse maatschappelijke en politieke debat over het omstreden migratiepact, dat alles in zich heeft om een land als Nederland het laatste beetje beleidsruimte af te nemen. Migratie moet, zoveel is wel duidelijk. RutteDrie stopte het ongenoegen in een onbeduidend inlegvel. Elders ging het er harder aan toe. In België, bijvoorbeeld. Daar viel het kabinet over Marrakesh. Lees hier mijn column die het spel in Nederland op de wagen zette: 'West-Europa pleegt weer een beetje zelfmoord, nu in Marrakesh'.

[Via EW](#) [premium]
[Of hier, via Blendle](#)

• 8 Rutte's koopkracht

De VVD kreeg in 2010 voor het eerst een minister-president. Steevast had de VVD in verkiezingscampagnes lastenverlichting beloofd, maar geen enkel kabinet met de premier van de VVD deed dat ook daadwerkelijk. Eerst ging het begrotingstekort voor: burgers moesten in crisistijd extra belasting betalen, waardoor de economie verder verslechterde en de werkgelegenheid afnam. De teruggave van de 20 miljard aan lastenverhoging bleef beperkt tot 5 miljard. Nog 15 miljard te gaan, zei de staatssecretaris van financiën, Eric Wiebes (VVD). Het kwam er weer niet van. Toen het begrotingstekort op orde was, kwam de lastenverlichting weer niet. Nu

ging het klimaat voor, met onder meer hogere belastingen op gas. Koopkracht en Rutte, het is een lastige combi.

[Lees wat ik er op Prinsjesdag over schreef, als omslagverhaal voor EW](#) [premium]

[Of hier, via Blendle: de zeven magere jaren van Mark Rutte](#)

• **9 U hebt niets meer in te brengen**

2018 was geen goed jaar voor de burger – en al helemaal niet voor de Nederlandse burger. De Nederlandse burger zag zijn belang en zijn democratische invloed in lucht opgaan in de lobbycratie en aan klimaattafels. En steeds vaker komen anonieme lobbyïsten, diplomaten en andere kosmopolieten in kantoren in New York, Genève, Straatsburg en Brussel met wetgeving die de wetgevende arbeid in onze eigen parlementen omzeilt. Er zweeft zo een multinationale macht rond de aarde, die de nationale staat en daarmee de democratie ondermijnt. Ik schreef mijn essay over die onrustbarende ontwikkeling voor het Kerstnummer van Elsevier Weekblad.

[Lees het hier via EW](#) [premium]

[Of hier, via Blendle](#)

• **10 Ollongrens Ongewenste Kennis**

Kajsa Ollongren was amper minister, of ze hield begin 2018 al de Burgemeester Dales-lezing in Nijmegen. Die greep de D66-minister vooral aan om wat zij ziet als verderfelijke populistten en nationalistten (of erger) aan te pakken: Geert Wilders natuurlijk, maar vooral Thierry Baudet (die van de kleinste fractie in de Tweede Kamer, Forum voor Democratie).

En passant verklaarde de minister van Binnenlandse Zaken dat er wat haar betreft een taboe rust op politiek debat over ras (en intelligentie). Niet dat Baudet dat debat wel wenste, maar dat is de kwestie nu even niet. Wat mij triggerde, was de openlijke erkenning van Ollongren dat we in Nederland taboes hebben en dat zij die ook wenselijk achtte, in het belang van wat zij de open samenleving noemt (maar, zoals gebruikelijk, niet uit de doeken deed).

Welnu, het barst in Nederland van de taboes, en niet alleen in de politiek. Ook de wetenschap kent in Nederland bijna geen discipline die ontkomt aan politieke correctheid, aan gewenste uitkomsten en andere academische vervuiling. Dat is pas een bedreiging van de open samenleving, zoals Karl Popper die definieerde (namelijk tegen zulke boeven als Hitler en Stalin).

[Mijn stuk voor EW staat hier](#) [premium]

[Of hier, via Blendle](#)

Niet Willen Weten

Minister **Ollongren** onthult taboe. Het **gasverbod rafelt**, nu al. En: **Afscheid van Elsevier**. In Wynia's Week.

✖ • **Kajsa Ollongren en het raadsel van de ongewenste kennis**

Begin 2018 hield de kersverse minister van Binnenlandse Zaken, Kajsa Ollongren van D66, in Nijmegen de Burgemeester Dales-lezing. Daar deed zij een opmerkelijke uitspraak. Ze vertelde dat 'één van de weinige taboes' waar zij 'als progressief liberaal' aan hecht, bestaat uit 'het praten over rassen in het politieke debat'. Ze deed dat in een buitenparlementaire aanval op Kamerlid Thierry Baudet, wat niet vanzelfsprekend is voor een minister. Maar daar gaat het nu niet om.

Gevoeligheden

De uitlating van Ollongren is wat mij betreft vooral interessant, omdat ze een weinig besproken thema aanroerde: het bestaan van taboes in het (politieke) debat. Want die taboes bestaan wel degelijk, en niet alleen in het politieke debat. Het ogenschijnlijk zo open Nederland barst van de ongewenste kennis, van de onbespreekbaarheden, van het Niet Willen Weten. En wie toch raakt aan deze gevoeligheden loopt grote kans aan de zijlijn te belanden.

Zo is er nauwelijks een tak van wetenschap die in Nederland niet is ontsnapt aan kwestieuze moralisering: van geschiedenis tot economie, van biologie tot psychologie. Nauwelijks een tak van wetenschap die om die reden geen onderzoek nalaat of zich niet bezondigt aan het presenteren van gewenste resultaten.

Correctheid

In mijn essay voor het Eindejaarsnummer 2018 van Elsevier Weekblad geef ik daar verschillende voorbeelden van. Ik waarschuw ook voor een geheel nieuwe categorie onbespreekbaarheden in debat en wetenschap, namelijk de onververkwikkelijkheden die via identity politics uit de Verenigde Staten worden geïmporteerd. De uitlating van minister Ollongren raakt daar aan. Maar een minister die zoveel waarde hecht aan 'de open samenleving', die zou geen taboes moeten koesteren, maar zou kennis en waarheid moeten omarmen. Een open samenleving kan niet zonder.

[Lees het hier in Elsevier](#)

✖ • **Spijt van het gasverbod**

Ik wist niet wat ik hoorde, toen ik onlangs te gast was op een symposium over het

Klimaatbeleid van het derde kabinet-Rutte. Daar liet een gedeputeerde van D66-huize zomaar weten, dat de twaalf provincies gezamenlijk hebben besloten om de regionale gasleidingen intact te houden, ondanks het landelijke – oplopende – gasverbod voor woningen en andere gebouwen dat in 2018 van start ging. Dat was een verrassing van de eerste orde. Nog binnen het jaar dat aardgas door Nederland (maar ook alleen in Nederland) werd verketterd als bij uitstek oorzaak van klimaatverandering, deinzen de autoriteiten al weer terug. Terecht natuurlijk, want gas is naar verhouding de schoonste, klimaatvriendelijkste brandstof die er is. En Nederland heeft – nog wel – de beste gasinfrastructuur ter wereld.

Slopen gestopt

Die gasinfrastructuur zou ook ten gronde gaan, zo was bijvoorbeeld de achterliggende gedachte van Milieudefensie, dat een groot succes boekte met het gasverbod. Want: zonder leidingen kan Nederland redelijkerwijs gesproken nooit meer aan het gas, zo was het idee. Maar dat idee gaat alvast niet door. Het slopen van het Nederlandse gasnet wordt geschrapt.

[Lees mijn column via Elsevier Weekblad](#)

Nieuwe rondes, nieuwe kansen!

✖ Met ingang van het nieuwe jaar begin ik mijn eigen bedrijfje. Ik word zelfstandig gevestigd publicist, analist, columnist, commentator, spreker en gastdocent op de van mij bekende terreinen: politiek, economie en diplomatie. En wellicht breid ik mijn activiteiten nog uit. We zullen zien.

Daarmee komt vooralsnog ook een einde aan mijn relatie met Weekblad Elsevier. Het was een vruchtbare tijd, de meer dan twee decennia dat ik in Elsevier (plus nevenuitgaven) publiceerde: enkele duizenden artikelen, waaronder (sinds 2002) meer dan 830 weekbladcolumns en ook enkele honderden vlogs (2008-2012).

Bij die publicaties voor Elsevier waren er gelukkig vele die op bovengemiddelde aandacht konden rekenen. Zoals de productie over Ziek Nederland (de WAO, 2000), de Europese Grondwet (nee beter dan ja, 2005), lobbycratie (sinds 2005), de miljardenkosten van het immigratiebeleid (2009), Nederland verbiedt gas (2017, 2018) en het Marrakesh-pact (2018).

Ik dank de redactie van Elsevier (en de afdeling documentatie, plus het redactiesecretariaat) voor de samenwerking. Ik wens hen het allerbeste.

Evenzeer dank ik de lezers van Elsevier, waaronder velen die in de loop der jaren

via talloze reacties van zich lieten horen. We'll meet again, some sunny day! Ik trek dus verder. De komende jaren zal ik te horen, te zien en te lezen zijn op andere en ook nieuwe platforms. Waarover later meer.

Voorheen de democratie

*De 21ste eeuw is de eeuw van nationale autocraten en **internationale technocraten**. Ze regeren over u, zonder u. En: hoe Nederland wonderlijk **aanrommelt met immigratie**. Wel/niet Polen, wel/niet Afrikanen. En: op bezoek bij **Jan Roos**. In Wynia's Week.*

✖ • U heeft steeds minder te vertellen en dat komt hierdoor

'Er zweeft een wolk van multinationale macht boven de wereld, die autoritair geregeerde landen als China en Rusland niet raakt, maar wel het functioneren van de westerse democratieën ondermijnt.'

Wie het idee mocht hebben steeds minder te zeggen te hebben heeft gelijk. In de democratieën van de 20ste eeuw was de invloed van burgers groter dan ooit.

Maar in de 21ste eeuw gloriëren twee soorten autocratie. Enerzijds die van de Poetins en de Xi's. Anderzijds die van de internationale technocraten, in hun kantoren in steden als New York, Genève, Straatsburg, Frankfurt en Brussel. Neem nou de euro, het klimaatbeleid en internationale migratie. Hebben de burgers van Nederland gevraagd om de euro, om het redden van Griekenland, om het steunen van Italië door de Europese Centrale Bank? Natuurlijk niet. De euro kwam er zonder substantieel politiek debat.

De ingrijpende klimaatmaatregelen van de kabinetten-Rutte? Ze kwamen er zonder serieus debat, de doelstellingen werden vastgesteld in Parijs, de uitvoering aan Hollandse klimaattafels. Geen wonder dat velen profiteren, maar de burgers betalen.

Het migratiepact van Marrakesh dat immigratie naar Nederland makkelijker moet maken en Nederland opzadelt met verplichtingen? Geen debat, geen meerderheid onder het volk, maar Nederland tekent mee met een pact dat door anonieme kosmopolieten is opgesteld.

In mijn essay voor het Kerstnummer van Elsevier Weekblad kom ik tot de slotsom dat de tijd van globalisering – na de Koude Oorlog – een tijd van erosie van burgerschap en van nationale democratie is. Het is nu zonder ons, over ons en

zeker niet voor ons. Wetten komen niet meer van onderop, maar van bovenaf. De winnaars zijn de autocraten en de kosmopolitische technocraten, de verliezers zijn vooral de burgers die het meeste belang hebben bij de bescherming van de westerse verzorgingsstaten.

Juist die minst fortuinlijken hebben steeds minder te zeggen. Geen wonder dat ze zich melden bij 'populisten' of 'nationalisten' – verlaten als ze zijn door links. Links is van rood immers vooral groen geworden: meer geïnteresseerd in ijsberen en migranten dan in de inheemse arbeiders waar ze hun bestaan aan te danken hebben.

[Lees mijn essay op de website van Elsevier Weekblad](#)
[Of hier, via Blendle](#)

• Poolse hangsnorren: twintig jaar Hollands aanrommelen met immigratie

Premier Wim Kok (PvdA) was tegen arbeidsmigratie, tot het in de mode raakte. Hij was wel weer voor het snel toelaten van Polen, terwijl het uitgerekend PvdA-bestuurders waren die vervolgens klaagden over de 'tsunami van Oost-Europeanen'. Gert Jan Segers van de ChristenUnie is ook gekant tegen de arbeidsmigratie uit Oost-Europa, maar zijn fractiegenoot Joël Voordewind pleit voor het binnenlaten van werkkrachten uit Afrika, want die zouden dan weer wel nodig zijn in vergrijzend Nederland. Begrijpt iemand het nog?

[Lees mijn column voor het Kerstnummer van Elsevier Weekblad hier](#)
[Of hier, via Blendle](#)

• Over Marrakesh: de podcast van Jan Roos

Radio- en tv-maker (en kortstondig politicus) Jan Roos heeft een veelbeluisterde podcast, waar ik te gast was over het migratiepact van Marrakesh, waar op 10 december ook Nederland ingerommeld werd. Jan maakt veel lawaai, maar een serieuze radiomaker is hij ook. Ik kom zelden een vragensteller tegen die zo goed voorbereid is als hij.

[Luister hier](#)

Onvrede is meer dan hesjes

*Je kunt niet alle burgers steeds weer **voor de gek houden**, zei Abraham Lincoln. Hij had gelijk. Daarover deze **Wynia's Week**. Met: Mr. Harbers goes to **Marrakesh**.*

Hesjes zijn overal, ook in Nederland. De **lobbycratie**? Verbieden! En: de VVD, **verpieterd** na 8 jaar regeren. Net als toen.

• **Hesjes hebben ook kiesrecht. En zij niet alleen**

Langzaam maar zeker bouwt het ongenoegen zich op. Burgers mogen stemmen, maar worden verder genegeerd. Wetten komen niet van onderop, maar uit Brussel, Genève en Straatsburg. Als het crisis is, betaalt de burger, als er welvaart is weer. Politici zijn met van alles in de weer, maar niet met hun eigen achterban. Is het vreemd dat kiezers weglopen? Is het vreemd dat ze de straat op gaan?

[Lees mijn commentaar voor Elsevier Weekblad](#)

[Of hier, via Blendle](#)

• **Laten we de lobbycratie verbieden (te beginnen met een staatscommissie)**

We vinden het gewoon in Nederland, dat je politici kunt inhuren om particuliere belangen te bepleiten bij ministers en ambtenaren. We vinden het dus gewoon, die handel in invloed. Terwijl het volgens internationale verdragen gewoon corruptie is: vrijwel altijd ten koste van gewone mensen en vrijwel altijd ten bate van organisaties en bedrijven die wel invloed kunnen kopen. Het moest niet mogen. Laten we, net als andere landen, handel in invloed strafbaar stellen. Laat een staatscommissie ons voorgaan.

[Lees mijn column bij Elsevier Weekblad](#)

[Of hier, via Blendle](#)

• **Filmpje! Met Willeke Slingerland, bij Café Weltschmerz**

Al enkele jaren voer ik bij het YouTube-programma Café Weltschmerz gesprekken over actuele en brandende onderwerpen, en dan met name over lobbycratie. Deze keer werden de rollen (gedeeltelijk) omgedraaid, want nu stelde ik vooral de vragen – aan corruptie-expert dr Willeke Slingerland.

• **Filmpje 2! Daar krijgen we spijt van, van Marrakesh**

Coen de Jong interviewde mij, ook voor Café Weltschmerz, over het omstreden migratiepact van Marrakesh. Over bureaucraten die, losgezongen van de werkelijkheid, vooral naïeve regeringen van Europese landen opzadelen met verplichtingen voor hun burgers en rechten van immigranten. Meer dan 10.000 kijkers gingen u voor, and counting.

✖ • 'Marrakesh' is tegen het Nederlandse belang

Staatssecretaris Mark Harbers (VVD) gaat naar Marrakesh. Het Kamerdebat was vechten tegen de bierkaai. Links (GroenLinks, D66, ChristenUnie) wil het migratiepact graag, want het leidt tot meer migratie. Regeringspartijen zwichtten voor het machtswoord van premier Rutte, die internationaal niet graag uit de toon valt. Het worden iconische beelden, van Harbers in Marrakesh. En verder is het vooral treurig.

[Lees mijn commentaar](#)

✖ • Wie stuurt de uitnodigingen voor de achterkamertjes?

Het is in de mode: tafels in het leven roepen, waar belanghebbenden over de hoofden van Nederlandse burgers heen hun onderlinge belangen uitvechten. Maar wie bepaalt er eigenlijk wie er aan tafel zit (en wie niet). Welnu, voor een deel bepalen de genode gasten zelf wie er nog meer mogen praten.

[Lees mijn column voor Elsevier Weekblad](#)

[Of hier, via Blendle](#)

✖ • De euro wil een Europees leger

Frankrijk en Duitsland zijn druk in de weer met het opleggen van hun wil in de Europese Unie. Ze willen de rest onder meer een Europees leger opdringen. Dat komt opvallend goed uit. Want de muntunie zoals we die kennen, heeft eigenlijk onvoldoende centraal gezag. Dat leger komt dus goed van pas.

[Lees mijn column in Elsevier Weekblad](#)

[Of hier, via Blendle](#)

• VVD? Geen Idee!

Twintig jaar geleden schreef ik een analyse over de VVD van Hans Dijkstal. Die stond er treurig voor. Maar mogelijk nog niet eens zo treurig als de VVD van Mark Rutte: uitgeblust, kleurloos en smaakloos na acht jaar regeren. Mijn stuk van toen staat op Facebook.

[Zoek de verschillen](#)

Nederland verliest alleen maar in 'Marrakesh'

Staatssecretaris **Mark Harbers** kan beter wegblijven uit Marrakesh. De bobo's van Nederland vinden de burgers **verwend**. Welkom in Nijpels' **klimaatgekkenhuis**.

En: **Sterft de mens uit?** In **Wynia's Week**.

• **Met het 'pact' van Marrakesh worden de sluizen open gezet**

Tot voor kort had bijna niemand er van gehoord. En in Brussel, Genève en New York hadden ze dat graag zo gehouden. Maar op de valreep dringt het toch tot media, parlementen en regeringen in Europa en elders door, dat het 'mondiaal migratiepact' van de Verenigde Naties niet pluis is. Onder het mom dat het 'niet-bindend' is en er 'geen souvereiniteit wordt overgedragen' steekt vooral een land als Nederland het hoofd in de strop. Wat niet-bindend heet, is het binnen de kortste keren toch. Niet in Nigeria, wel in Nederland. Ik dook in de oorsprong van het migratiebeleid van de Verenigde Naties, de praktische betekenis van 'soft law' en wat Nederland aan risico's loopt met dit verdrag dat geen verdrag mag heten.

[Lees mijn verhaal hier via de website van Elsevier Weekblad](#)

[Of hier via Blendle](#)

• **Hoge heren vinden burgers maar verwend**

De hooggeplaatsten van Nederland klagen over het volk. Volgens bijna alle lijstjes doet Nederland het goed, soms heel goed. Maar waarom klagen de Nederlanders dan, zo vragen de hooggeplaatsten zich af. En waarom lopen ze weg, zo vragen ze zich ook af. Want dertig jaar geleden hadden de 'bestuurders'-partijen (VVD, CDA, PvdA, D66) nog bijna alle Kamerzetels, nu amper de helft. Het klanttevredenonderzoek van Nederlanders over hun hooggeplaatsten ziet er dus behoorlijk alarmerend uit. Maar klagen dat je klandizie klaagt, dat is het begin van het einde.

[Mijn column voor Elsevier Weekblad staat hier](#)

[Of hier, via Blendle](#)

• **Welkom in het klimaatgekkenhuis**

In Nederland moeten burgers van het gas af, maar krijgen burgers ook subsidie voor hun houtkachel. De aanschaf van een stekkerauto wordt door minister Wiebes met 70.000 euro gesubsidieerd, terwijl hij twee jaar geleden de 6 miljard die in stekkerauto's was gestoken weggegooid geld vond. Nederland houdt op met de Groningse gaswinning omdat het aardbevingen veroorzaakt, maar steekt veel geld in het onder de zeebodem stoppen van CO2 en het onttrekken van warmte aan de bodem – alsof dat niet riskant zou zijn. Enzovoort, enzovoort. Lees mijn [column voor Elsevier Weekblad hier](#)

[Of hier, via Blendle](#)

• **Bij Goedemorgen Nederland**

Van tijd tot tijd sta ik extra vroeg op om mijn gezicht te laten zien in het WNL-programma Goedemorgen Nederland. Deze keer ging het onder meer over het onnavolgbare Klimaatakkoord. Daar worden omwonenden van windmolenparken en promotors van kernenergie van weggehouden, want daar heb je volgens klimaatlobbyïst Ed Nijpels niets aan.

[Kijk hier \(een deel van\) de uitzending terug](#)

• Troelstra verloor, en won toch ook

Mijn terugblik op het einde van de Eerste Wereldoorlog en de mislukte revolutiedagen van 1918 in Nederland staat nu ook op Blendle.

[Lees hier](#)

• Sterft de mens uit?

Anders dan vaak gedacht, neemt de groei van de wereldbevolking af. Zelfs in Afrika worden er nu per vrouw minder kinderen geboren dan tientallen jaren geleden (al blijven er wel veel meer in leven). Waar niemand aan denkt: als de trend doorzet kan de mens uitsterven, met vermoedelijk gunstige effecten voor milieu en biodiversiteit. Ik schreef dit essay al vier jaar geleden, maar voor menigeen blijft het verrassend.

[Lees hier, via Facebook](#) [maar wel vrij toegankelijk]

Na Merkel zal veel anders zijn

*Het naderende einde van **Angela Merkel** markeert ook het einde van het naoorlogse Duitsland: 'Stress in Nachkriegsdeutschland'. De korte lijntjes tussen **Unilever en premier Rutte** gaan terug op Prins Bernhard. In **Marrakesh** pleegt West-Europa alweer een beetje zelfmoord. Het **multiculturele drama** is volop terug. En **lobbycratie**, die heb je aan het Binnenhof al eeuwen. Maar de **hardwerkende burger**, die wordt daar ook nu niet beter van. En de **revolutie van 1918**, die duurde bij ons slechts drie dagen. In **Wynia's Week**.*

✖ • Met het afscheid van Merkel nadert het einde van de Nachkriegszeit

Na weer een forse nederlaag bij deelstaatverkiezingen zag bondskanselier Angela Merkel zich genooddaakt het leiderschap van de CDU op te geven. Het zal het begin van haar politieke einde blijken te zijn. Eerder schreef ik 'De Nachkriegszeit is voorbij' – een essay over de Duitse en de Europese toekomst na de Merkel-jaren.

[Lees het hier via EW](#)

[Of hier, via Blendle](#)

• **Stress in Nachkriegsdeutschland**

Als speciale service voor de Duitse lezers van Wynia's Week schreef ik 'Deutscher Stress': het einde van de Nachkriegszeit, voor Duitsers vertaald. Over het Duitse paard en de Franse koetsier. En hoe alles anders gaat worden, als de Duitsers hun naoorlogse braafheid van zich af schudden. 'Kein land, das so eifrig mit dem endlosen Wiederholen der eigene Geschichte und der eigenen Identität beschäftigt war, wie das Nachkriegsdeutschland.'

[Lees hier](#)

• **Korte lijntjes tussen kabinet en Unilever gaan terug naar Prins Bernhard**

In de oorlogsjaren was de Nederlandse regering in Londense ballingschap meer afhankelijk van de Nederlandse multinationals dan andersom. Dat gold met name voor de Brits-Nederlandse bedrijven Shell en Unilever, die gewend waren om vanuit Londen te opereren. Opmerkelijk is de centrale rol van Unilever-grondlegger Paul Rijkens, die de beste maatjes was met Prins Bernhard en zo nog meer invloed had op het oorlogskabinet. De relatie bleef na de oorlog, de invloed op het kabinet ook. En hoewel zowel Rijkens als de prins overleden zijn: de relatie tussen het concern en het Binnenhof bleef.

[Lees mijn column voor Elsevier Weekblad \(EW\) hier](#)

[Of lees mijn column via Blendle](#)

• **In Marrakesh raakt Nederland zijn laatste restje migratiebevoegdheid kwijt**

Voor Elsevier Weekblad schreef ik mijn column over het 'Mondiaal Migratiepact', ofwel het 'Global Compact on Migration', een soort verdrag dat in december in het Marokkaanse Marrakesh wordt getekend door veel landen van de Verenigde Naties. Mijn column lokte actie uit. In de Tweede Kamer was er vraag naar debat, maar de coalitiepartijen VVD, CDA, D66 en ChristenUnie blokkeerden dat debat, met steun van de linkse oppositie. Die combinatie vertoont zich de laatste maanden vaker, bijvoorbeeld ook bij het klimaatbeleid. Maar ondanks het blokkeren van het Kamerdebat was het debat over 'Marrakesh' in de media niet voorbij. Als Nederland het VN-migratiepact zonder voorbehoud tekent, is – eventueel op termijn – de Nederlandse zeggenschap over het eigen toelatingsbeleid een papieren tijger geworden.

[Lees mijn column via EW](#)

[Of hier, via Blendle](#)

• **De multiculturele ideologie steekt weer de kop op**

Het is menigeen ontgaan, maar een hele grote minderheid van de Tweede Kamer omarmt de 'multiculturele ideologie': een etnisch en cultureel diverse samenleving heet een betere samenleving te zijn. Dat is opmerkelijk, na zoveel jaren van 'multiculturele drama's' en verklaringen van vooraanstaande politici dat de multiculturele samenleving mislukt is, en niets om na te streven. Maar het multiculturele dogma is terug van nooit weggeweest. En niet alleen aan het Binnenhof, maar bijvoorbeeld ook in het Hilversumse Mediapark. Ik schreef er een uitvoerig artikel over voor Elsevier Weekblad.

[Lees het hier](#)

[Of hier, via Blendle](#)

• **Aan het Binnenhof tilt het van de 'Quanten en schelmsche mackelaers'**

Al in de 17e eeuw was handjeklap in de politiek geen ongewoon verschijnsel aan het Binnenhof. Vandaar misschien, dat de huidige lobbycratie en andere politieke belangenverstrengeling nauwelijks opzien baart en nog veel minder vaak wordt bestraft. Sterker nog: ook nu weer worden belangenverstrengelaars aangesteld als 'lijsttrekker' voor de Eerste Kamerverkiezingen. Neem nu Annemarie Jorritsma....

[Lees mijn column via EW](#)

[Of hier, via Blendle](#)

• **Drie dagen, langer duurde de Nederlandse revolutie niet**

Het was rond het einde van de Eerste Wereldoorlog overal revolutie in Europa. Onder de socialisten en de communisten leefde de hoop – en onder de gevestigde orde de vrees – dat de revolutie bij Zevenaar ook Nederland binnen zou komen. Pieter Jelles Troelstra van de SDAP – voorganger van de PvdA – nam het voortouw, ook uit angst dat de communisten hem de revolutie zouden afpakken. Maar de opstandigheid onder de Nederlandse soldaten, die werd stevig overschat. Uiteindelijk duurde de revolutiesfeer maar drie dagen. En de sociaaldemocraten, die schaften de revolutie definitief af. Minstens tot de jaren zestig.

[Lees mijn relaas voor EW hier](#)

• **Bedrijven, die komen wel aan de bak in Den Haag. Maar lobbyt er eigenlijk voor de burger?**

Het is nu officieel: burgers krijgen voor de verkiezingen veel beloofd, maar krijgen na de verkiezingen steevast minder dan beloofd – of zelfs het omgekeerde van het beloofde. In de praktijk gaan de belastingen voor burgers omhoog (of minder naar

beneden) dan beloofd. Met bedrijven gaat het precies andersom. En zelden was het kiezersbedrog zo heftig als in het regeerakkoord van RutteDrie.

[Lees mijn column voor EW](#)

Haagse lobbycratie weet van geen wijken

Schelmen en zwendelaars in de politiek, ze zijn van alle tijden. Klimaatgoeroes houden niet zo van democratie. Nu de dividendbelasting blijft kan meteen het hele regeerakkoord opgeknapt. In Wynia's Week

• Ook vier eeuwen geleden al: 'Quanten en schelmsche mackelaers' aan het Binnenhof

De grootste zwendelaar van allemaal was Cornelis Musch, griffier van de Staten-Generaal. Hij was van bescheiden afkomst, maar stierf in 1650 met een vermogen van twee miljoen gulden – waarmee hij anno 2018 probleemloos de Quote 500 zou hebben gehaald. Om Musch heen hingen er 'agenten, solliciteurs en correspondenten' met wie zaken te doen was in de politiek. De onbeschaamdheid van de lobbyisten had een ontluisterend effect op de publieke moraal. Als de grote heren het niet zo nauw namen, wat moest het gewone volk dan wel?

Zo onuitroeibaar als de handel in invloed aan het Binnenhof in de 17e eeuw was, zo onuitroeibaar lijkt die anno 2018 te zijn. Grote bedrijven regisseren regeerakkoorden en hun eigen belastingheffing bovendien. Veel vooraanstaande Eersten Kamerleden zijn te huur om hun invloed te laten gelden. Ja, lobbycratie was er vroeger ook al. Niet dat het er beter op maakt, maar inderdaad.

[Lees mijn column via Elsevier Weekblad \(EW\)](#)

• Eindelijk wil de Tweede Kamer wel weten hoe vol Nederland wordt

Al sinds de jaren zeventig laat Nederland het grotendeels aan immigranten over hoe vol Nederland wordt. Ze kwamen als Rijksgenoot, als huwelijksmigrant, als asielzoeker. En terwijl Nederland alles laat plannen (we hebben niet voor niets diverse planbureaus) mocht er niet naar de bevolkingsontwikkeling worden gekeken, laat staan naar de bevolkingssamenstelling. Terwijl die allesbepalend is, voor welvaart, ruimtelijke ordening, milieu. Met lichte tegenzin laat premier Rutte nu wel naar de bevolkingsontwikkeling kijken.

[Lees mijn reactie via EW](#)

[Of via Blendle](#)

• **Klimaatgoeroes houden niet zo van democratie**

Dat was wel eerder opgevallen, dat de voorlieden van de 'transitie' weinig op hebben met democratie. Dat burgers zelf ook wensen en belangen hebben, meningen zelfs, zit de wereldverbeteraars van het klimaat soms ernstig in de weg. Maar zo brutaal als 'transitieprofessor' Jan Rotmans zeggen ze het zelden. Die zegt open en bloot, dat een verlichte dictatuur hem niet slecht zou uitkomen. 'Dat schiet lekker op.'

[Lees mijn column via EW](#)

[Of via Blendle](#)

• **Herschrijf meteen ook het klimaathoofdstuk van het regeerakkoord**

De coalitie van VVD, CDA, D66 en ChristenUnie heeft buitengewoon onverstandige plannen voor energie en klimaat. Aardgas moet verboden, CO2 moet – betaald met belastinggeld – onder de zeebodem worden gewerkt en warmte moet uit de aardbodem getrokken, alsof de vorige reeks aardbevingen niet erg genoeg waren. Als het regeerakkoord nu toch herschreven moet worden – de dividendbelasting blijft! – kan RutteDrie het klimaatbeleid meteen ook even meenemen.

[Lees mijn reactie via EW](#)

[Of via Blendle](#)

• **Buitenlandse Zaken sponsort binnenlandse actiegroepen**

Mijn column over de waanzin dat diplomaten Milieudefensie en het COC financieel op de been houden staat nu ook op Blendle.

[Lees maar](#)

Ministers houden COC, Milieudefensie op de been

Waarom worden invloedrijke Nederlandse actiegroepen op de been gehouden door Nederlandse ministers, in het bijzonder die van Buitenlandse Zaken? Waarom bloeit de economie, maar bloeden de gezinnen? En waarom is het riskant om vertrekkende premiers te laten onderhandelen in Brussel?

• **Waanzin: actieclubs leven niet van leden maar van ministerie van Buitenlandse Zaken**

Invloedrijke pressiegroepen als de homobeweging COC en de anti-multinationals-actiegroep Somo hebben geen leden, ontvangen geen contributies en leven vrijwel

geheel van overheidssubsidies, soms aangevuld met geld van de Postcodeloterij. Dat laatste is ook een soort overheidssubsidie, want zonder loterijmonopolie van de staat heeft de Postcodeloterij geen cent in huis.

Het is een van de vreemdste elementen uit ons staatsbestel. COC Nederland, dat vooral dankzij Alexander Pechtold van D66 al zijn – soms excentrieke – eisen in de regeerakkoorden van de laatste twee Rutte-kabinetten kreeg, leeft voor 98 procent van Rijkssubsidie en ontvangt geen cent contributie van leden. En de grootste sponsor van het COC is... Buitenlandse Zaken, dat zo tevens de binnenlandse politiek beïnvloedt.

Maar Buitenlandse Zaken is bijvoorbeeld ook de grootste sponsor van de actiegroep Milieudefensie, misschien wel de invloedrijkste milieu- en klimaatactiegroep van Nederland, de bedenker van de Klimaatwet en de aanjager van het #gasverbod (door aardbevingen suggestief te verbinden aan het klimaat).

[Lees mijn column voor Elsevier Weekblad](#)

• **U koopt niets voor de welvaart van RutteDrie ('Daar gaat uw welvaart')**

Voor Elsevier Weekblad (EW) schreef ik een omslagverhaal over de Zeven Oorzaken van de succesvolle economie en de stagnerende welvaart. Een tip van de sluier. Eerste oorzaak is het kabinetsbeleid: twintig miljard aan lastenverhogingen in crisistijd, waar nog maar 5 miljard van 'teruggegeven' is. Nu gaan er weer wat miljarden af, maar er komen ook miljarden bij en bovendien gaan de prijzen omhoog. Dat schiet niet op. En dan betalen we ook nog de prijs van ondoelmatig klimaatbeleid en kostbare immigratie. De kosten van vergrijzing, die hadden we al. En dan zijn grote bedrijven ook nog eens slimme lobbyïsten, waardoor een deel van de Nederlandse welvaart bij buitenlandse aandeelhouders belandt.

[Lees mijn artikel bij EW](#)

[Of lees mijn artikel via Blendle](#)

• **Een Nederlander die naar Brussel wil is ongeschikt om namens Nederland te onderhandelen**

Ruud Lubbers gaf miljarden weg, toen hij voorzitter van de Europese Commissie wilde worden. Jan Peter Balkenende, verrassend genoeg best een bruto onderhandelaar, verloor zijn scherpte toen hij voorzitter van de Europese Raad wilde worden. Of Mark Rutte naar Brussel wil, weten we niet (zeker). Wat we wel weten: een Nederlandse premier die naar Brussel wil, is teveel met zichzelf bezig om namens het vaderland te onderhandelen.

[Lees mijn column in EW](#)

[Of via Blendle](#)

• **Podcast: Remco de Boer interviewt mij over #gasverbod (en meer)**

Energiespecialist Remco de Boer maakt een serie interviews over het energie- en klimaatbeleid van bedrijven en overheid, met zulke uiteenlopende zegslieden als Shell-CEO en... mijn persoon. Studio Energie kwam dus bij mij langs. Hij had pittige vragen meegenomen.

[Luister hier](#)

• **Onuitroeibaar: dakdekken in de regen**

Alle verstandige rekenaars zeggen dat je de economie moet saneren als die goed loopt en dat je een economische crisis verergert door dan de belastingen te verhogen. Toch is dat waar Nederland een handje van heeft. Fout op fout. We zeggen het dak te repareren met mooi weer, maar doen het in de regen. En we zetten tegelijk ook nog eens een rem op de economie ook. Wat is er met dit verstandige land gebeurd?

[Lees mijn column voor EW hier, via Blendle](#)

• **ING-schikking toont: klassenjustitie terug van nooit weggeweest**

De ene burger moet voor de rechter komen en riskeert het gevang, de ander onderhandelt over zijn straf en komt behalve met een boete voor de zaak met alles weg. Gelijkheid voor de wet is iets heel anders.

[Lees mijn column in EW via Blendle](#)

Overheid groeide als kool onder Rutte

De nieuwe Wynia's Week. Met: de miljardendans van de Rutte-kabinetten. De ongelijke behandeling van ING. En: de gezinsvisie van Alexander Pechtold.

• **Per huishouden betaalt Nederland 3000 euro meer aan de overheid dan toen Rutte aantrad**

Nederlandse kabinetten geven steevast extra geld uit als het goed gaat en trekken de broekriem aan als het slecht gaat. Geen wonder, dat economische crises in Nederland dieper en de groeiperiodes hoger zijn dan elders. Maar dat wilde we toch niet, zulke grote schommelingen? Toch gebeurt het, steeds weer.

Onder de kabinetten-Rutte groeide de overheid – inclusief de gezondheidszorg en de uitkeringen, vooral die – ook nog eens als kool. Bij Rutte's aantreden vormden de collectieve lasten 35,9 procent van het nationaal inkomen. Volgend jaar is dat

gestegen tot 39 procent. Dat is zo'n 25 miljard euro per jaar meer. Oftewel: Per huishouden is Nederland in de Rutte-jaren meer dan 3000 euro per jaar meer gaan betalen aan belastingen en premies. Geen wonder dat burgers weinig merken van de groeicijfers.

[Lees mijn commentaar bij Elsevier Weekblad](#)

• **Voor justitie zijn er twee soorten burgers: de beklaagden en de onderhandelaars**

Niet alleen ING, maar allerlei bedrijven en ook rijke particulieren hoeven in Nederland niet voor de rechter te verschijnen, maar mogen met het Openbaar Ministerie onderhandelen over hun straf. Alle mooie praatjes van justitie en het kabinet-Rutte ten spijt: dat is pure klassenjustitie, een rechtsstaat onwaardig. En dat het altijd al zo was en wel altijd zo zal blijven – daar neem ik in ieder geval geen genoegen mee.

[Lees mijn column voor Elsevier Weekblad](#)

• **Zijn gebroken gezinnen een 'verrijking' (zoals Pechtold zegt)?**

Alexander Pechtold staat in de schijnwerpers. Hij wil er zelf niets over zeggen, omdat het een 'privézaak' betreft. Dat neemt niet weg, dat de D66-leider wel degelijk opvattingen heeft over zulke privé zaken als het gezin. Vier jaar geleden viel hij in de Tweede Kamer het traditionele gezin aan en prees hij 'de verrijking' die samen zou hangen met 'samengestelde' gezinnen. Ik schreef er een essay over – over de antiburgerlijke genen van een oerburgerlijke partij.

[Lees mijn artikel hier, via Facebook](#)

Rijk Gasland wordt arme Klimaatstaat

De kosten van het Nederlandse klimaatbeleid loopt in de duizenden miljarden, zonder dat het klimaat er iets mee opschiet. En 'Groningen' gaf aardgas dan wel een slechte naam, maar het landelijke gasverbod heeft niets met Groningen te maken. De dividendbelasting komt ondertussen als een boemerang terug bij werkgeversvoorman Hans de Boer. En de Duitsers zijn niet meer zo bescheiden. In Wynia's Week.

• **Het Klimaatakkoord van RutteDrie gaat minstens twee economische crises kosten**

In Haagse achterkamers wordt getrokken aan het gas- en klimaatbeleid van het kabinet RutteDrie. Wie aan tafel zit is bij voorbaat winnaar, wie er niet bij zit is bij voorbaat verliezer. De burgers van Nederland zijn daarmee de gedoodverfde verliezers. Zij gaan niet alleen de honderden miljarden van het gasverbod betalen, maar moeten bij voorbeeld ook opdraaien voor het onder de Noordzeebodem stoppen van CO₂ die door de zware en chemische industrie wordt uitgestoten. Zelfs als minister Eric Wiebes gelijk heeft en het Klimaatbeleid van RutteDrie 'maar' een half procent economische groei per jaar kost, zijn de gevolgen immens. De structurele economische groei voor Nederland wordt door het Centraal Planbureau voor deze kabinetsperiode op 1,7 procent per jaar getaxeerd. Dan zou het Klimaatbeleid dus al bijna een derde van de economische groei opeten. Op termijn – richting 2050 – heeft het halve procentje van Wiebes helemaal desastreuze effecten. Het komt in ruim dertig jaar neer op een structureel verlies aan economische groei van 17 procent – ruwweg het dubbele van het structurele effect van de economische crisis van 2008-2014. En dan was het halve procentje nog sussend bedoeld. De werkelijke economische gevolgen zijn nog veel schadelijker.

[Lees mijn omslagverhaal voor Elsevier Weekblad](#)

• **Het gasverbod heeft hoegenaamd niets met 'Groningen' te maken**

Voor dat klimaatverhaal liep ik ook langs wat gangbare beweringen over het gasverbod, dat deze zomer ingegaan is. Zoals de bewering dat wie meeleeft met Groningen, geen gas meer in huis wil hebben. Het is populaire, maar gevaarlijke onzin. Zo nog vijf hele en halve onwaarheden.

[Lees hier](#)

[Of lees beide artikelen in één, bij Blendle](#)

• **De gifpil van de dividendbelasting splijt ook het werkgeversfront**

De afschaffing van de dividendbelasting is behalve bij premier Rutte, bij de leiding van Shell en Unilever en bij bedrijfslobbyïst Hans de Boer nergens populair. Maar ook Rutte, Shell, Unilever en Hans de Boer lopen er schade mee op, in het geval van De Boer omdat de kleinere ondernemers van Nederland zich tegen hem keren.

[Lees mijn column in Elsevier Weekblad](#)

[Of hier bij Blendle](#)

• **Zo onbescheiden zijn de Duitsers al een tijdje niet meer**

Ik ben voor Elsevier Weekblad een korte serie artikelen begonnen over het nieuwe Duitsland, dat de 'Nachkriegszeit' achter zich aan het laten is, met ongewisse uitkomsten. Als het om banen in Europa gaat, dan zaten de Duitsers al sinds de

eeuwwisseling op het vinkentouw. En nu willen ze ook de voorzitter van de Europese Commissie.

[Lees mijn column hier](#)

[Of hier, via Blendle](#)

De Nachkriegszeit is nu wel voorbij

Als de Duitsers geen zin meer hebben doetjes te zijn en misschien zelfs wat wrok hebben opgelopen in al die jaren van boeten voor Hitler – ja wat dan? In Nederland is ‘ras’ weer een thema en niet zo’n beetje ook. En Trump, die jaagt vriend en vijand in elkaars armen. In Wynia’s Week.

• **De Duitsers zijn er wel klaar mee**

Al sinds 1945 hebben de Duitsers geleerd dat ze schuldbewust, beleefd, hoffelijk, boetebereid en ook graag een beetje nederig moesten zijn. Ze moesten vreemdelingen van harte verwelkomen en alles doen wat de Fransen zeiden. Dat noemden ze dan beide ‘Europa’. Maar veel Duitsers zijn het beu om voortdurend vanwege Hitler de voorbeeldige Europeaan, de Musterknabe te moeten spelen en aan Willkommenspolitik te moeten doen. De Amerikanen, Trump voorop, zijn er op hun beurt wel klaar mee om nog de beschermheer van Duitsland te moeten spelen. Zo is, haast ongemerkt, alsnog een einde gekomen aan de Nachkriegszeit. Maar de gevolgen zullen groot zijn, onder meer voor Europa en de euro. Want de Europese eenwording, die draait zo’n beetje op Duits schuldgevoel.

[Lees mijn omslagverhaal in Elsevier Weekblad](#)

[Of via Blendle](#)

• **De uit de VS geïmporteerde identity politics maken meer kapot dan je lief is**

We waren eigenlijk aardig op weg in Nederland. De islam ja, die was een probleem – al helemaal omdat de immigratie uit Afrika en Afrika en de venijnsubsidies uit Saoedi-Arabië een giftig mengsel vormen. En integratie van die immigranten – die viel vaker tegen dan mee. Maar ‘ras’ speelde in Nederland hoegenaamd geen rol. Nederlanders van Surinaams-Afrikaanse origine behoorden tot de best geïntegreerde immigranten. Tot de verwoestende import van het slavernijdenken en het daarbij behorende slachtofferisme uit de Verenigde Staten toesloeg. Daar was het racisme weer, heftiger dan in lange tijd waargenomen – nu aangejaagd uit

onverwachte hoek.

[Lees mijn column voor Elsevier Weekblad](#)

[Of via Blendle](#)

• **Trump jaagt zijn vrienden naar zijn vijanden**

Donald Trump is beter in het vergaren van vijanden dan in het aangaan van vriendschappen, met uitzondering van een dictator hier of daar, zoals de Saoedische prins Mohammed bin Salman (foto). Vandaar dat Trumps vrienden in de armen van zijn vijanden worden gedreven. Merkel praat weer met Poetin, Erdogan met Iran, de Chinezen met iedereen. Of het effect wel America First mag heten valt zeer te bezien.

[Lees mijn commentaar in Elsevier Weekblad](#)

[Of hier, via Blendle](#)

Touwtrekken om dividendbelasting begint

De Rutte-kabinetten zijn uitruilkabinetten. Als Mark Rutte zijn belastingcadeautje voor de multinationals moet inslikken, zal hij er iets voor terug willen. Wat? Ook in Wynia's Week: immigratie is best maakbaar, maar de Brusselse mensenhandel niet. En ook: Erdogan, Tesla en Gloria Wekker.

• **Hoe er in Brussel aan mensenhandel wordt gedaan**

In de Brusselse kantoren wordt migratie als iets heel positiefs voorgesteld, maar nu even niet. Geen bondskanselier, premier of president kan immers zijn kiezers onder ogen komen als hij of zij de grenzen open laat staan. En dus proberen Frans Timmermans en zijn collega's door met geld te strooien of boetes uit te delen de illegaal gearriveerde Aziaten en Afrikanen over Europa te verdelen. Het zal mislukken. Geen politicus wil 'voor een aalmoes' immigranten opnemen.

[Lees mijn column in Elsevier Weekblad](#)

[Of hier, via Blendle](#)

• **De Saoedi's kunnen Canada pesten omdat Trump ze toch niet laat vallen**

Saoedi-Arabië neemt grootscheeps wraak op Canada, omdat de Canadese minister van Buitenlandse Zaken protesteerde tegen de arrestatie van activisten. Saoedi heeft niets te duchten: Amerika kijkt de andere kant op en in Europa zijn de

mensenrechtenregeringen plotseling ook erg stil.

[Lees mijn commentaar hier](#)

[Lees hier, via Blendle](#)

• **En wat als Rutte's dubieuze belastingcadeautje de kerst niet haalt?**

Als de coalitiepartijen volgend voorjaar de Statenverkiezingen en de Europese verkiezingen in willen met zowel de afgeschafte dividendbelasting als het onzinnige #gasverbod, dan kunnen ze het wel schudden. Dat weten ze zelf natuurlijk ook. Sybrand Buma van het CDA heeft al gezegd een #kiezersonstand te verwachten als alle klimaatkosten op de burger worden afgewenteld. Over de #dividendbelasting heeft hij het niet, maar die ligt natuurlijk ook niet lekker. Grote vraag: Wat wil Mark Rutte terug, als hij moet toegeven dat de afschaffing van de dividendbelasting geen haalbare kaart is?

[Lees mijn column hier](#)

[Of hier, via Blendle](#)

• **Illegale migranten zijn best tegen te houden (de meeste, tenminste)**

Migratiemaatregelen zijn vaak opvallend effectief. Nederland deed dat met de inburgeringstoets in het herkomstland, Spanje met deals met Afrikaanse landen. Mijn commentaar daarover staat nu ook op Blendle.

[Lees hier](#)

• **Laten we ons aanpassen aan het klimaat**

Nederland geeft duizenden miljarden uit om het weer van de aarde misschien een heel klein pietsie beetje koeler te maken. Als we geld uitgeven om ons te wapenen tegen de gevolgen van een warmer klimaat is dat veel goedkoper (en dan hebben we er zelf ook nog wat aan). Mijn column staat nu ook op Blendle.

[Lees hier](#)

• **Afspiegelen is een ramp**

Politici, nu weer van D66, zijn probleemloos in de ban te brengen van het 'afspiegelingsprincipe' dat door activisten als Gloria Wekker en Sylvana Simon wordt gepromoot. Maar 'afspiegelen' door – nu weer rechters – meer allochtone collega's te geven is de dood in de pot. Het is voortrekkerij, het is kwaliteitsverlies, het schuurt langs racisme en het gaat voorbij aan het idee dat rechters met de wet in de hand rechtspreken, niet met de kleur van hun huid (of hun haar).

[Lees wat ik eerder over het afspiegelen schreef \(via Facebook\)](#)

• **De fanclub van Elon Musk zetelt aan het Binnenhof**

Autofabriek Tesla en grote baas Elon Musk zitten in de problemen. Ik beschreef eerder hoe de fans van Musk vooral in Den Haag zitten: van Mark Rutte tot GroenLinks.

[Lees hier \(via Facebook\)](#)

• **Erdogan's luchtbel barst**

De problemen van de Turkse economie waren te voorzien. Dat deed ik dan ook, vijf jaar geleden al nota bene. Dat is niet mijn verdienste – want iedereen had het kunnen weten. Maar allerlei banken dus weer niet.

[Lees wat ik er in 2013 over schreef \(via Facebook\)](#)

De immigratie is best te beteugelen

• **Is immigratie maakbaar? Jazeker!**

Tot 2004 trouwden de meeste Marokkaanse jongens en meisjes in Nederland met een bruid of bruidegom uit Marokko of Turkije. Dat zorgde voor een gigantisch integratieprobleem. Dus voerde het tweede kabinet-Balkenende beperkende maatregelen in. De huwelijkspartner uit Marokko of Turkije diende in eigen land een inburgeringsexamen voor Nederland af te leggen. Dat sloot de echte analfabeten nagenoeg uit. De huwelijkspartner in Nederland diende aan inkomenseisen te voldoen. Dat beperkte het risico op het dupliceren van armoede. En beide moesten ze aan een leeftijdseis voldoen.

Gevolg van deze maatregelen? De meeste Turken en Marokkanen in Nederland trouwden met Turken en Marokkanen uit Nederland, in plaats van het huwelijk als immigratiekanaal te gebruiken, met alle ellende van dien.

Het illustreert dat immigratiebeleid wel degelijk effectief kan zijn. Zoals ook het strengere asielbeleid van Italië en het slappe asielbeleid van Spanje laten zien. Zelfs de opvangcentra die de Europese Unie aan beide kanten van de Middellandse Zee wil neerzetten kunnen helpen bij het beteugelen van de uittocht uit Afrika. Daarover gaat mijn bericht voor Elsevier Weekblad.

[Lees hier mijn commentaar](#)

• **RutteDrie zet welvaart op het spel, om maar klimaatje-de-voorste kunnen zijn**

Als je dan toch miljarden wilt uitgeven aan het klimaat, geef dat dan uit aan het aanpassen aan de gevolgen van de klimaatverandering. Als het werkelijk zo is, dat

het weer extremer wordt (warmer, wilder, droger, natter) dan kun je als Nederland je centen maar beter besteden aan het wapenen tegen het klimaat, dan aan het strijden tegen het klimaat. Ga wonen, zoals de mensen aan de Middellandse Zee doen, als het hier net zo warm wordt als daar. Om maar iets te noemen. Want duizenden miljarden uitgeven aan het met een paar honderdste bijdragen aan een temperatuurreductie van een graadje of zo in China – dat is wel heel prijzig. Laten we ons aanpassen aan het klimaat, dat is beter.

Daarover gaat mijn nieuwe column voor Elsevier Weekblad.

[Lees die hier](#)

• **Daar kwam de multicultilobby weer tevoorschijn**

Hans Janmaat werd nog veroordeeld omdat hij de multiculturele samenleving – zoveel mogelijk heel verschillende mensen van overal bij- en door elkaar – wilde afschaffen. Maar al sinds de eeuwwisseling zijn de meest vooraanstaande westerse politici het er over eens dat de multiculturele samenleving als idee mislukt is, en niets om na te streven.

Dat neemt niet weg, dat er hardnekkige multiculturele gelovigen zijn. Op de tv worden ze bovendien nooit tegengesproken. En dus kon er zomaar een zomerstormpje losbreken door wat loslippige uitspraken van minister Stef Blok, die er eigenlijk op neerkwamen dat hij niets ziet in de multiculturele samenleving. Die we trouwens, zeg ik er maar bij, nooit hebben nagestreefd in Nederland. Althans: er is nooit een kabinet dat doelbewust mensen uit het buitenland heeft gehaald omdat Nederland hoognodig veelkleuriger moest worden, cultureel verrijkt diende te worden of meer diversiteit verdiende. Stef Blok was misschien niet zo handig, maar zijn tegenstanders hebben ongelijk.

[Lees mijn column in Elsevier Weekblad](#)

[Of hier, via Blendle](#)

• **Die metro houdt op waar 'ie moet beginnen**

In Amsterdam werd na 15 jaar eindelijk de Noord/Zuidlijn geopend. Dat is als zodanig een zegen. Wel jammer dat 'ie zo duur was, want nu worden het streekvervoer en de tramlijnen omgeleid om de kostbare metro maar vol te krijgen. Ook jammer, want nu wordt 'ie vanwege duur vast niet verlengd, naar Schiphol, Purmerend, Almere en Amstelveen met name. Terwijl een metro die ophoudt aan de rand van Amsterdam niet is zoals een metro bedoeld is.

[Lees mijn reactie in Elsevier Weekblad](#)

[Of hier, via Blendle](#)

• **Een volksopstand over de AOW?**

De meeste politieke partijen kan het kennelijk niet schelen. Misschien komt het omdat het Binnenhof en de Haagse ministeries nou niet bepaald worden bevolkt door mensen met bescheiden opleidingen die stevig lichamelijk werk doen. En dus zien ze het niet, de politici en de ambtenaren. Maar het is ondertussen wel zo, dat mensen met relatief weinig geld die zwaar werk doen later met pensioen gaan dan de bevoorrechten en doorgaans ook nog eens korter van hun pensioen (en AOW) kunnen genieten dan de hoogopgeleide die later is gaan werken. Ik schreef er een jaar geleden deze column over, die onverminderd actueel is.

[Lees het hier via Blendle](#)

Je lekker wentelen in softe schijnheiligheid

Nederland is volgehangen met papieren goede bedoelingen – waar houdt het op? Zes redenen om het van staatswege opgelegde gasverbod niet te pikken. Plus: dertien gevallen van betonrot in de Nederlandse democratie. En meer, in deze vakantieversie van Wynia's Week.

• **Nederland tuigt zich op met hippe softigheid**

‘Steeds vaker wordt in christelijke en post-christelijke kring de Bijbel uitgelegd als een boek vol zachte waarden, vol Barmhartige Samaritanen voor wie iedereen gelijk, gelijkwaardig en welkom is en alles wat kwetsbaar, zwak en hulpeloos is ook meteen maar doorgaat voor moreel hoogstaand.

Het ontkerkelijkende christendom heeft, juist ook door morele superioriteit te claimen, een nieuwe markt aangeboord, soms verpakt in spirituele nieuwlichterij.’ De softe schijnheiligheid is een gigantische bedrijfstak geworden. Alles daarover in mijn essay voor Elsevier Weekblad.

[Lees het hier](#)

[Of hier, via Blendle](#)

• **Met de Klimaatwet regeert Jesse Klaver. En meteen door tot 2050**

Diederik Samsom is nu invloedrijker dan toen hij PvdA-leider was. Zoals Jesse Klaver van GroenLinks nu invloedrijker is in de oppositie, dan wanneer het wel was gelukt om in Rutte III mee te regeren. Want de Klimaatwet van Samsom en Klaver is het Klimaatdictaat voor de komende 32 jaar.

[Lees hier](#)

• **Zes redenen om het gasverbod niet voor zoete koek te slikken**

Het gasverbod werkt averechts, wordt met drogredenen aan de man gebracht, is schijnheilig, peperduur, autoritair en een zinloos doel op zich, een product van collectieve verdwazing bovendien. Het gasverbod is onzinnig. En dat is het.

[Lees mijn column hier](#)

[Of hier, via Blendle](#)

• **Duitsland is niet meer de oude**

'Het succes van de Afd illustreert dat een substantieel deel van de Duitsers klaar is met het eindeloze schuldbewustzijn, de ruimhartigheid en het altruïsme van het naoorlogse Duitsland. Daarmee staan Duitsland en het omringende Europa op een kruispunt. Als de naoorlogse traditie afloopt, wat komt daarvoor dan in de plaats? En als de Duitse houding het belangrijkste fundament was voor de Europese eenwording, hoe ziet die Europese integratie er dan vanaf nu uit?

[Lees mijn column hier](#)

[Of hier, via Blendle](#)

• **Onze ministers zijn niet opgewassen tegen onze multinationals**

Onze staat, onze premier en al die andere bewindslieden zijn gewoon niet opgewassen tegen het duwen en trekken van al die grootbedrijven, die eigenlijk te groot zijn voor een land als Nederland (wat trouwens een goede reden is om aan te nemen dat die invloedrijke multinationals niet zo gauw zullen vertrekken).

[Lees mijn column hier](#)

[Of hier, via Blendle](#)

• **Dertien gebreken aan onze democratie**

Zo fijn zit de Nederlandse democratie niet in elkaar.

[Lees het op Facebook](#)

• **De Nederlandse politieke elite, twaalf jaar verder**

Ik portretteerde de generatie van Femke, Mark, Wouter, Geert en Alexander toen ze rond de veertig waren (en allemaal lijsttrekker).

[Lees hier terug op FB](#)

U kunt een abonnement nemen op deze weekbrief (gratis, simpel), en mij volgen op [Twitter](#) @syppwynia of via [Facebook](#).

Het gasverbod is vooral dwang

Het Grote Gas Verbieden wordt een verkiezingsthema, ga daar maar vanuit. Daar alles over in deze Wynia's Week. Plus: de westerse wereld is de immigratie zat. En: Pik een graantje mee van het klimaat!

✖ • De hele westerse wereld heeft genoeg van de migratievloed

'Of je in 2018 nou bondskanselier van Duitsland, premier van Groot-Brittannië of president van de Verenigde Staten bent: in de westerse democratieën pikt de bestaande bevolking het niet meer om permanent opgezadeld te worden met de toestroom van mensen waar doorgaans niet om is gevraagd, wier culturele verrijking ze als regel kunnen missen en wier gemiddelde economische bijdrage per saldo non-existent is. De illusie van de grenzeloze, diverse wereld is definitief voorbij.'

[Lees mijn column voor Elsevier Weekblad hier](#)

✖ • Het Grote Gas Verbieden is begonnen

De eerste juli van 2018 kan de geschiedenis in gaan als de dag waarop Nederland begon aan het ontmantelen van zijn aardgasnet, wellicht het beste gasnet dat wereldwijd ooit heeft bestaan. De reden: een succesvolle lobby van activisten die door het afbreken van het gasnet wil bereiken dat Nederland gedwongen wordt om 'duurzaam' te worden. Want #VanGasLos is vooral dwang. Iedereen mag immers warmtepompen aanschaffen, iedereen mag op inductie koken, iedereen mag infraroodverwarming in huis halen. Iedereen mag zijn huis isoleren. Maar moeten? En tegen hoge kosten?

Ik nam deel aan Het Grote Gasdebat dat op 25 juni 2018 in De Balie in Amsterdam werd georganiseerd. Mijn inleiding voor die bijeenkomst kunt u (gratis, vrij toegankelijk) lezen op deze website.

[Lees hier](#)

Voor Elsevier Weekblad schreef ik een terugblik op Het Grote Gasdebat: 'Politici duiken weg voor hun eigen gasverbod'. Want dat doen ze. Ze staan hier op een rijtje, al de politici die om het gasverbod hebben gevraagd, het in alle haast doorvoeren van dat gasverbod en het – al polderend – uitvoeren van dat verbod.

[Lees hier mijn commentaar op de site van Elsevier Weekblad](#)

[Een korte samenvatting van de gasgekte van RutteDrie kunt u hier lezen](#)

✖ • Pik een graantje mee van het klimaat

Ze zijn er bij honderden, duizenden, de handige jongens en gisse meisjes die

meeliften met de klimaatdeals, energieakkoorden, gasverboden.

[Lees mijn column, hier via Elsevier Weekblad](#)

[Of hier, via Blendle](#)

- **Een euro met Italië blijft een wankel euro**

Mijn column staat nu ook op Blendle. [Lees hier](#)

- [Kijk hier het hele **Grote Gasdebat** terug](#)

Den Haag blaast klimaatballon op

Als pesters populair zijn, wat stelt solidariteit dan voor? Een euro met Italië is een onhoudbare euro. En het onevenwichtige en peperdure klimaatbeleid van RutteDrie, dat gaat zo niet. In de nieuwe Wynia's Week.

• **Op naar Het Grote Gasdebat**

Bij de Kamerverkiezingen van vorig jaar maart had bijna niemand het over het klimaat, of de energietransitie, of het afkoppelen van de Nederlandse woningen van het aardgas. Maar in de coulissen zaten de activisten en lobbyïsten al klaar om na de verkiezingen hun slag te slaan. Zo werd RutteDrie na zeven maanden formen qua CO2 het meest ambitieuze kabinet van Europa. Nederland moet een kwart sneller broeikasgas reduceren dan elders. De Nederlandse burger draait er voor op. Voor het onder de zeebodem stoppen van CO2 dat door bedrijven wordt geproduceerd, voor de hogere energieprijzen, voor de gigantische investeringen die in woningen moeten worden gedaan omdat gas niet meer mag. Op 25 juni organiseert Elsevier Weekblad een debat in De Balie in Amsterdam over het van overheidswege afkoppelen van woningen van het aardgas.

[Meer informatie en kaartverkoop hier](#)

[Dit schreef ik voor Elsevier Weekblad](#) over de klimaatballon die de Haagse politiek aan het opblazen is. Want op enig moment pikken de burgers van Nederland het niet meer, die manische fixatie op klimaat, in combinatie met #gashaat. En de rekening, die altijd maar één kant op gaat.

En dit zei ik er over als Opiniemaker bij WNL op NPO Radio 1: [‘Het Nederlandse gasbeleid is totaal hypocriet’](#)

• **Een euro met Italië is een onhoudbare euro**

De Duitsers en de Nederlanders mokken, omdat ze steeds moeten opdraaien voor het bijeenhouden van de euro. De Italianen, die klagen ook over de euro, maar dan omdat ze de euro de schuld geven van werkloosheid en armoede. Het had nooit moeten: Italië in één munt, samen met Duitsland (en Nederland). Ondertussen moest Griekenland gered omdat Italië anders zou omvallen. En de Europese Centrale Bank blijft onder leiding van de Italiaan Mario Draghi maar geld drukken, ook al om Italië in de euro te houden. Het is onhoudbaar. Het is geen vraag of Italië uit de euro valt, maar wanneer.

[Dit schreef ik in mijn column voor Elsevier](#)

• **Als pesten populair maakt, wat stelt solidariteit dan voor?**

De Nederlandse overheid doet van alles om pesten op school tegen te gaan, maar de successen blijven uit. Programma's tegen pesten werken niet, of zelfs contraproductief. Zodat er zelfs een commissie is ingesteld die kijkt of maatregelen tegen pesten wel, niet of een beetje helpen. Maar wat, zo vraag ik mij dan af, stelt een wereld vol met zogenaamde solidariteit eigenlijk voor, als overal gepest wordt, pesters populair zijn en slachtoffers zelden te hulp worden geschoten en zelfs aangewreven wordt dat ze het er wel naar gemaakt zullen hebben? Waarom betalen we in een samenleving waar zoveel gepest wordt nog wel de helft van het inkomen voor anderen – uit solidariteit? Een raadsel.

[Mijn column staat hier](#)

[Of hier, via Blendle](#)

• **Amsterdamse wolkenridders**

In de hoofdstad is een ultralinks wethouderscollege aangetreden. Daar gaat de rest van het land ook nog wel wat van merken.

[Mijn column staat nu ook op Blendle](#)

Luchtfietzers regeren de hoofdstad

Zonder christendom geen democratie? Jelte Wiersma schreef een gastbijdrage voor Wynia's Week. De grootste gemeente van Nederland wordt geregeerd door een bijzonder links bestuur en daar gaat Nederland nog wat van merken. En het gasverbod, dat is natuurlijk idioot. In Wynia's Week.

• **Of zijn het wolkenridders?**

Amsterdam heeft enige ervaring met linkse experimenten, maar het is in 2018 voor het eerst dat buitenboord-links de overhand heeft. Van 1914 tot 2014 hadden de sociaaldemocraten (SDAP, PvdA) de leiding, maar hun machtspolitiek werkte zoveel ergernis, dat de kiezers in 2014 D66 de grootste maakten. En nu zijn de Rode Regenten van de PvdA terug, zij het kleiner dan ooit en onder de regie van GroenLinks, dat altijd groot, maar nog nooit de grootste was in Amsterdam. Daar gaat de rest van het land ook nog wel wat van merken, van wellicht het meest linkse bestuur (GL, D66, SP, PvdA) dat de hoofdstad ooit heeft gehad.

[Lees mijn column voor Elsevier Weekblad](#) [premium]

- **Idioot gasverbod**

Mijn commentaar staat nu ook op Blendle. [Lees hier](#)

- **Een optocht van Groningen naar Parijs**

Mijn column staat nu ook op Blendle. [Lees hier](#)

- ✖ • **Zonder christendom geen democratie**

‘Westerse leiders proberen wereldwijd de democratie te promoten. Daarmee bedoelen ze eigenlijk, dat ze het christendom willen verspreiden,’ schrijft **Jelte Wiersma**, journalist te Brussel, in deze gastbijdrage voor Wynia's Week. Wiersma noemt ‘het christelijke concept’ als drijfveer voor Sir Winston Churchill om het op te nemen tegen nazi's en fascistten. Maar de christelijk geïnspireerde democratie opleggen in de islamitische wereld, dat gaat zo maar niet – zoals George W. Bush en Tony Blair hebben ondervonden in Afghanistan en Irak.

Zonder christendom geen democratie

Door Jelte Wiersma

Westerse leiders proberen wereldwijd de democratie te promoten. Daarmee bedoelen ze eigenlijk dat ze het christendom willen verspreiden. Maar dat willen en durven ze niet te zeggen. Dit leidt tot allerlei misverstanden en misvattingen.

✖ Het aantal min of meer democratische landen is sinds de Tweede Wereldoorlog enorm toegenomen. Daarbij valt op dat die groei heeft plaatsgehad in de christelijke delen van de wereld, Europa, Noord-Amerika, Zuid-Amerika, zuidelijke Afrika en zo nog wat. En dat de niet-christelijke Aziatische democratieën India,

Zuid-Korea en Japan verregaand zijn beïnvloed door christelijke landen.

Klik op de kaart voor grote afbeelding.

[Bekijk hier de interactieve kaart op ourworldindata.org](https://ourworldindata.org)

Wat ook opvalt is, dat een aantal landen die te boek stond als democratieën juist ondemocratischer zijn geworden. Het overwegend islamitische Turkije en Indonesië zijn de bekendste voorbeelden. En de niet-christelijke reus China wordt eerder autocratischer dan democratischer.

Was de hoop in het westen na de implosie van de Sovjet-Unie van begin jaren negentig dat de hele wereld de (liberale) democratie zou omarmen, in het tweede decennium van de eenentwintigste eeuw blijkt dat onrealistisch. Landen annex met de christelijke cultuur worden veelal democratischer, landen zonder christelijke cultuur eerder autocratischer. Telkens geldt: uitzonderingen daargelaten.

Deze dubbelzijdige ontwikkeling is niet zo verwonderlijk

Voor democratie is nodig dat mensen vrij zijn, zichzelf zien als individuen en elkaar als gelijken. Dit idee is de kern van het christendom. Alle mensen zijn gelijke individuen onder een God. Dit was en is een revolutionair idee. De Amerikaans-Britse politiek filosoof Larry Siedentop (Oxford) zette dit uiteen in zijn studie '[Inventing the Individual: The Origins of Western Liberalism](#)'. Siedentop zegt: 'Christendom betekent onderwerping aan vrijheid, liberalism'.

✖ Dit christelijke concept inspireerde de Britse premier Winston Churchill om het op te nemen tegen de nazi's en de fascistten. Hij sprak expliciet over dreigende ondergang van de christelijke beschaving, de christelijke wereld en alle vrijheden die daaruit voortkomen.

'Christelijke wereld' werd 'westerse wereld'

Heden ten dage praten politici van hier niet meer over de christelijke beschaving of de christelijke wereld, maar over 'het westen'. Dit is opnieuw revolutionair. Het westen heeft zo in het zelfbeeld de band met het christendom doorgesneden. Dit leidt tot allerlei misverstanden en miscalculaties.

In het westen (de christelijke wereld) heeft het idee postgevat dat met

economische groei democratie ontstaat. Mensen die materieel een bepaald welstandsniveau bereiken, zouden belangstelling ontwikkelen voor immateriële zaken, inspraak willen waarna democratie ontstaat. Laten we vooral blijven hopen dat het zo werkt – hoop doet leven – maar vooralsnog werkt het niet per se zo.

Vrijheid is eng

Allereerst bestaat het misverstand dat mensen per se vrijheid willen. Vrijheid is eng, dwingt tot het nemen van verantwoordelijkheid en is per definitie enigszins chaotisch. Het verlangen naar een sterke leider is – ook in de christelijke wereld – bij veel mensen groot. En zelfs als de wens tot vrijheid wel zou bestaan, geldt dat fanatieke en agressieve minderheden zoals salafistisch moslims in Indonesië, de AK-partij in Turkije en de Communistische Partij in China een heel land naar hun hand kunnen zetten.

Ook denken velen in het westen dat democratie superieur is aan dictatuur of andere vormen van staatsinrichting. Dit is een misverstand. Democratie is voor de christelijke wereld misschien superieur, maar voor de niet-christelijke wereld hoeft dat helemaal niet zo te zijn.

In een land zoals Egypte leidde democratie tot de uitverkiezing van de Moslimbroederschap. De Moslimbroeders wilden die macht gebruiken om het land om te bouwen tot een islamitische staat. Velen in Egypte en daarbuiten haalden opgelucht adem, toen het leger de Moslimbroeders buiten smeede, de dictatuur herstelde en generaal al-Sisi installeerde als president. De vrijheid in Egypte en bescherming van minderheden is groter onder een militaire dictatuur dan onder de democratisch gekozen Moslimbroeders.

In niet-christelijke landen kan een verlichte dictatuur wel eens te prevaleren zijn boven democratie als bescherming van minderheden, stabiliteit en enige mate van vrijheid je lief is. De Verenigde Arabische Emiraten, Singapore en vele andere landen varen er wel bij. Het Brookingsinstitute publiceerde in 2016 een studie waaruit bleek dat democratiën ook niet leiden tot meer economische groei dan autocratieën. Dus voor financiële welvaart is een overgang naar democratie niet per se nodig, terwijl die gedachte in het westen nog wijdverspreid is.

[Artikel op Brookings.edu: Democracy does not cause growth](https://www.brookings.edu/blog/developing-economies/2016/07/20/democracy-does-not-cause-growth/)

✖ Kruistocht Bush en Blair

Een volgend westerse misverstand is dat democratie met geweld kan worden opgelegd. De invasies in Irak en Afghanistan zijn daarvan voorbeelden. Deze invasies werden door velen in de islamitische wereld opgevat als een kruistocht. En dat was precies wat het was. De Amerikaanse president George W. Bush en de Britse premier Tony Blair, beide devote christenen, baden samen voorafgaand aan deze invallen en zagen het als hun heilige taak de democratie te verspreiden. Hoe nobel misschien ook: ze probeerden een christelijk idee te verspreiden zonder het christendom zelf te willen of kunnen verspreiden. Daarmee was het doel van de invasies bij voorbaat onbereikbaar.

Onterecht luchtig over niet-christelijke immigratie

Een laatste westers misverstand is dat islamieten, Chinezen en anderen die naar het westen zijn getrokken (liberale) democraten kunnen worden zonder de christelijke cultuur te omarmen. Het is dan ook niet verrassend dat inburgeringscursussen nauwelijks werken. Dit zijn eigenlijk inleidingen in de christelijke cultuur. Die slaan natuurlijk niet aan bij islamieten of Chinezen die hun eigen cultuur niet zomaar willen afwerpen. Immigratie naar hier door niet-christenen is dan ook niet iets om luchtig over te doen. Een luchtigheid die nog steeds teveel bestaat bij vele westerse regeringen.

Telkens geldt: Het westen probeert wel de vruchten (individualisme, vrijheid, democratie) van de christelijke cultuur te verspreiden zonder de bron (het christendom) te willen verspreiden. Terwijl het christendom de noodzakelijke vruchtbare aarde lijkt te zijn voor het tot bloei komen van vrijheid en de democratie die daaruit voortvloeit.

Al met al zou het wel aardig zijn als de westerse wereld zichzelf weer gaat zien als christelijk. Niet per se in religieuze zin als wel in politieke en culturele zin. Dit kan zomaar eens allerlei misverstanden en misvattingen voorkomen.

Mensensmokkel bestrijden door mensenruil

De Nederlandse #gasgekte die het wereldklimaat moet redden houdt nog even aan. Slimme Afrikaanse leiders weten Europese ministers zo ver te krijgen dat ze naast het geven van geld en het delen van mooie woorden ook de Afrikaanse migratie bevorderen. In deze Wynia's Week.

✖ • Migratie keren door migranten binnen te laten

Toen Halbe Zijlstra fractievoorzitter van de VVD was en later minister, dacht hij dat Nederland arbeidskrachten uit Afrika nodig had. Maar waarom toch uit Afrika? Is Afrikaans personeel getalenteerder dan Russen, Japanners of Chinezen? Er is weinig dat daar op wijst. Nee, Afrikanen komen met honderdduizenden illegaal naar Europa en omdat Afrikaanse leiders vaak weigeren om hun mensen terug te nemen worden die leiders nu gepaaid. Dat paaien gebeurt met geld (ontwikkelingshulp) en mooie woorden. En ook met de toezegging dat als zij hun illegalen terugnemen, wij dan legale immigranten uit Afrika zullen aantrekken. Het staat zwart op wit, met ook een Nederlandse handtekening er onder. Probleem: waarom zou Nederland Afrikaans personeel aantrekken als dat nu al kan, maar dat nauwelijks gebeurt, bij gebrek aan gekwalificeerd aanbod?

[Ik schreef er over voor Elsevier Weekblad](#) [premium]

[Hier te lezen via Blendle](#)

• Wanneer gaat de AOW naar de herbronning?

Mijn column over Lodewijk Asscher, Wilem Drees en de AOW staat nu ook op Blendle.

[Lees hier](#)

✖ • Een boetetocht, van Groningen naar Parijs

Echt logisch is het niet, dat Gasland Nederland zich wil ombouwen tot Gidsland Nederland en zich daarom wil kastijden door zich van het aardgas af te koppelen. De betrokkenen zullen het ontkennen, maar er zitten tal van irrationele bewegingen rond het gasverbod, zoals dat binnenkort begint met nieuwe huizen (en daarna de rest van het land). Kosten: tweehonderd miljard euro, alleen al voor het ombouwen van huizen en het duurder maken van nieuwbouw. Dat is niet eens zo gek veel minder dan wat de Nederlandse staat heeft verdiend door zich aan het aardgas te koppelen.

[Lees mijn Elsevier-column hier](#) [premium]

✖ • **Gasverbod als gloeilampverbod**

Voor de commentaarrubriek van Elsevier Weekblad liep ik nog eens langs de rationele redenen achter het gasverbod. Die redenen heten, niet eens zo verrassend: geld. Het was natuurlijk al bekend dat de installateurs en sommige fabrikanten dolgraag een halve eeuw lang warmtepompen in de acht miljoen Nederlandse woningen willen bouwen, in plaats van de huidige cv's. Maar wat dacht u van de nutsbedrijven ('netbeheerders') en de ondernemingen die warmtenetten bouwen en exploiteren? Die willen natuurlijk ook van het gas af: de één omdat zo een aantrekkelijke concurrent om zeep wordt geholpen, de ander omdat op die manier kosten worden bespaard (en die van de consument navenant opgedreven). Tel uit uw verlies.

[Lees mijn commentaar voor EW](#)

Echt waar: nieuwbouw nu al van gas af

Hoe Nederland de grootste sponsor van Brussel werd, de PvdA met de AOW worstelt en uw nieuwe woning al meteen geen cv meer mag hebben. In deze Wynia's Week.

✖ • **Antigasgekte slaat door**

Voor Elsevier Weekblad schreef ik een [commentaar](#) waarin ik memoreerde dat Nederland volledig doorslaat met het afkoppelen en zelfs verbieden van aardgas. In Den Haag lijkt nauwelijks meer iemand te beseffen dat het voor het stoppen met de gaswinning in Groningen niet nodig is om meteen ook te beginnen met het afkoppelen van de Nederlandse woningen van het aardgas. Ook lijkt er nauwelijks iemand te beseffen dat het volkomen onlogisch is om omwille van het klimaat prioriteit te geven aan het uitbannen van aardgas.

Aardgas is schoner en klimaatvriendelijker dan vrijwel andere brandstoffen en dat is reden waarom overal ter wereld, inclusief onze buurlanden, aardgas in toenemende mate populair is. En Nederland? Dat verbiedt het gebruik van aardgas, te beginnen in nieuwbouwhuizen en in nieuwbouw voor kleine bedrijven.

Dat schreef ik dus. En zo is het ook. In het regeerakkoord van RutteDrie wordt gestreefd pas aan het eind van de kabinetsperiode te stoppen met de aansluitplicht voor gas. Maar op 30 januari 2018 – helemaal in de ban van de laatste aardbeving te Zeerijp – besloot een vrijwel voltallige Tweede Kamer om de aansluitplicht voor gas te laten vervallen. Het kabinet heeft inmiddels besloten dat op 1 juli in te laten gaan, tot woede van veel bouwers en woningbouwcorporaties en van de

staatsbedrijf Gasunie en semistaatsbedrijf GasTerra.

Het oogt zo onschuldig, dat vervallen van de aansluitplicht. In de praktijk betekent het echter een verbod op aardgas bij nieuwbouw. [Lees maar](#). Nederland voert dus, misschien zonder dat alle politici die voorstonden dat beseften, met ingang van 1 juli 2018 een verbod in op het gebruik van aardgas in nieuwbouwhuizen en kleine bedrijven.

Gemeenten kunnen alleen in uitzonderlijke gevallen afwijken van dit verbod.

Bovendien stelt minister Kaja Ollongren (D66, BZK) ook daar weer regels voor op. En deze minister en haar partij hebben grote haast om Nederland gasvrij te maken. Nederland, het land met de beste gasinfrastructuur ter wereld, met een staat die op alle mogelijke manieren in gastransport en gashandel zit, gaat dus met gloeiende haast het gas afschaffen. Voor woningen en kleine bedrijven, althans. Niet voor grote bedrijven, die drie keer zoveel gas afnemen. Ook niet voor andere landen, want de Nederlandse staat blijft dé gasrotonde voor de buurlanden, van Noorwegen, Nederland en Rusland naar Duitsland, Engeland en België. Veel aardgasgekker kan het niet worden.

[Lees hier mijn commentaar voor Elsevier via Blendle](#)

• **Asscher maakt AOW-draai. Maar moet de AOW niet naar de herbronning?**

Onder leiding van Lodewijk Asscher leed de PvdA het grootste verlies uit de geschiedenis van de Nederlandse sociaaldemocratie. Toch hoeft Asscher niet weg van de partij. Nee, hij krijgt de gelegenheid om alles wat de PvdA de afgelopen decennia bedacht onder de loep te nemen en eventueel terug te draaien, te beginnen de snelle stijging van de AOW-leeftijd. Wat Asscher een half jaar geleden als minister nog voorstond, wordt nu vanuit de oppositie bestreden. Maar wacht eens even: kan dat wel? Is de AOW van PvdA-grondlegger Willem Drees niet zelf toe aan een herbronning?

[Lees mijn column voor Elsevier Weekblad](#) [premium]

[Of via Blendle](#)

• **En weer moet Nederland aftikken in Brussel**

Ik was er in december 1992 in het Schotse Edinburgh getuige van, hoe Nederland de grootste betaler van de Europese Unie werd. Premier Ruud Lubbers en vicepremier Wim Kok gingen samen met minister van Buitenlandse Zaken Hans van den Broek naar de Europese Top aldaar. Van de Tweede Kamer hadden ze de opdracht meegekregen dat Europa moest ingrijpen in Bosnië en dat Nederland zelf daarbij voorop moest lopen. In Edinburgh werd zo de aanzet geleverd voor het

drama in Srebrenica, twee en een half jaar later. In het vliegtuig naar Edinburgh werd ook nog even geregeld dat Hans van den Broek een nieuwe baan zou krijgen: hij werd enkele weken later de nieuwe Nederlandse Europees commissaris. Maar hèt grote besluit in Edinburgh ging over de meerjarenbegroting van de Europese Unie. Onder druk van Brussel en de zuidelijke landen gingen de uitgaven gigantisch omhoog. Nederland kreeg daar hoegenaamd niets van, maar moest er wel voor betalen. En zo werd Nederland in Edinburgh naar verhouding de grootste betaler van Brussel, tot op de dag van vandaag. De premiers Wim Kok, Jan Peter Balkenende en Mark Rutte hebben nadien veel moeite gedaan om er wat miljarden af te halen, maar veel haalde het niet uit. En weer gaat de rekening van Brussel omhoog.

[Lees mijn column in Elsevier Weekblad](#) [premium]

[Of via Blendle](#)

• **Haatzaaiers, haatpredikers, haatgelden: weren, bestrijden, bestraffen**

Natuurlijk, Jodenhaat was er al heel lang, zeker ook in Nederland. Maar de 'autochtone' Jodenhaat is, zo laat het zich aanzien, een marginaal fenomeen geworden in vergelijking met de geïmporteerde Jodenhaat uit het Midden-Oosten en Noord-Afrika. Ook in Zweden en Duitsland beginnen ministers dat in te zien. Nederland loopt niet voorop.

[Lees mijn commentaar voor Elsevier Weekblad](#)

[Of hier, via Blendle](#)

• **Dividendbelasting-memo's: een lobbycratisch inkijkje**

Mijn column over Hollandse Handjeklap ten behoeve van Shell en Unilever staat nu ook op Blendle.

[Lees hier](#)

Zo kwamen allochtonen De Bezetting binnen

Mark Rutte mag dan wel de Boeienkoning van het Binnenhof zijn, maar hoe vaak loopt zijn goocheltruc nog goed af? Hoe Marokkanen die nooit in Nederland waren allochtoons Nederland bij de Dodenherdenking moeten betrekken. En: Geld speelt geen rol. In deze Wynia's Week.

• **Hoe allochtonen de Dodenherdenking in werden geschreven**

De organisatoren van 4 en 5 mei lijken in een permanente zorg te verkeren of Dodenherdenking en Bevrijding nog wel bij de tijd zijn. Voortdurend wordt gezocht naar verbreding en actualisering van De Oorlog. Zo bekeken kwam het niet eens zo slecht uit, dat in 2003 op zeven plekken in Amsterdam Marokkaanse jongens de Dodenherdenking versjteerden. In West was er een herdenking waar jochies eerst de Twee Minuten Stilte verstoorden met de herhaalde uitroep 'Alle Joden Moeten Dood' en later op de avond vers gelegde kransen rondschopten.

Zo kwam een moderne traditie op gang, een traditie die tot doel heeft om allochtonen de vaderlandse geschiedenis in te schrijven met de bedoeling hen het idee te geven dat ze er bij horen, omdat ze er vroeger ook al bij hoorden. In het geval van Suriname en de Antillen is dat nog wel te doen, maar in het geval van Turkije is het nagenoeg onmogelijk. Turkije heeft geen enkele bijdrage geleverd aan de geallieerde bevrijding van Europa. En Nederlands-Turkse betrekkingen waren er in het midden van de vorige eeuw nauwelijks.

In het geval van Marokko waren er nog wel kansen voor een creatieve historicus. Er was weliswaar geen enkele relatie tussen Nederland en Marokko rond 1940-1945, maar er liggen op een oorlogsbegraafplaats in Zeeland wel degelijk enkele tientallen omgekomen Marokkanen: in de zomer van 1940 aangespoeld op de Hollandse en Friese kust, nadat ze bij Duinkerken waren verdronken.

Die Zeeuwse graven dragen de illusie van de Marokkaanse bijdrage aan de verdediging en bevrijding van Nederland. Het en der wordt die Marokkaanse bevrijdersrol ieder jaar gevierd – ook met Marokkaanse diplomaten en Marokkaanse vlaggen. Terwijl al lang vast staat dat geen Marokkaan in de jaren 1940-'45 op Nederlands grondgebied ooit een schot heeft gelost.

Lees mijn Kleine Geschiedenis van de geschiedvervalsing omwille van de allochtone integratie.

[Hier via Elsevier Weekblad](#) [premium]

[En hier via Blendle](#)

• **Lobbycratisch inkijkje: de boeienkoning van het Binnenhof**

Je komt er niet achter hoe hij het doet, maar steeds lukt het hem weer: weggkomen met het onmogelijke. Nieuw aan het 'memodebat' van eind april was, dat Mark Rutte deze keer ook zijn secondanten Sybrand Buma, Alexander Pechtold en Gert-Jan Seger meesleepte in zijn onwaarheid. Of eigenlijk is ook dat niet nieuw. Rutte's vrienden blijken aan het eind van het verhaal immers altijd verliezers te worden.

[Mijn column voor Elsevier Weekblad staat hier](#) [premium]

✖ • **Macron valt minder goed in Berlijn, maar compenseert dat in**

Washington

De Franse president Emmanuel Macron maakte een jaar geleden een eind aan de populistische opmars, belichaamd door Brexit en Trump. Macron werd de held van veel media – en zeker ook van de Brusselse bureaucratie. Macron zou ‘Europa’ doen opleven, omdat Angela Merkel in Berlijn uit zijn hand eet. Helaas voor Macron: zo vanzelfsprekend is dat niet – niet meer, althans. Maar deze week werd Macron glorieus ontvangen in Washington. En Merkel was er ook, maar slechts even.

[Dit schreef ik er over voor Elsevier](#) [premium]

[Hier de versie via Blendle](#)

• Geld geen rol meer

De kabinetten-Rutte bezuinigden en verzwaarden de belastingen in crisistijd en gaan nu weer geld uitgeven terwijl de economie prima loopt. Sterker nog: het kabinet besluit om te stoppen met aardgaswinning, maar vindt het niet eens nodig om te kijken wat het kost. Terwijl het eerste de beste Kamerlid ‘dekking’ moet vinden voor alles wat ‘ie anders wil, neemt de ministerraad miljardenbesluiten zonder te weten hoe die te betalen.

[Lees via Elsevier](#)

[Via Blendle](#)

• Toen arbeiders rechts gingen stemmen

Kiezers stemmen al lang niet meer links zoals ze vroeger links stemden. Linkse kiezers belandden bij rechtse partijen en links heeft het nakijken. Daar krijgen ook vakbonden mee van doen.

[Mijn column voor Elsevier Weekblad staat nu ook op Blendle](#)

Ruud Lubbers wilde Geert Wilders ‘afstoppen’

Hoe oud-premier Ruud Lubbers zijn vriend Ernst Hirsch Ballin als minister wilde inzetten om Geert Wilders te ‘temmen’. Waarom linkse vakbonden een probleem hebben nu hun leden steeds vaker rechts stemmen. Waarom de herverkiezing van de Hongaarse premier Viktor Orban een waarschuwing is (en leerzaam). En hoe de wereld in tien jaar kantelde. In de nieuwe Wynia's Week.

• Lubbers herinnerde zich niet altijd alles goed

Oud-premier Ruud Lubbers begon in 2016 op aandrang van schrijver Geert Mak bij

wijze van therapie zijn herinneringen op te schrijven. Lubbers leed op dat moment namelijk aan depressies. Vorig jaar kwam er een historica bij die Lubbers interviewde. Het resultaat verscheen als 'Persoonlijke Herinneringen'. De merkwaardigste herinnering is wel dat hij Geert Wilders wilde stoppen door hem kabinetsverantwoordelijkheid te geven (en Hirsch Ballin vetorecht op Wilders' uitlatingen te geven). Of Lubbers' herinneringen aan Helmut Kohl wel zo precies zijn, valt te bezien. En Lubbers vertelt nogal trots hoe hij na de dood van zijn vader een conflict met de Belastingdienst beslechtte met het dreigement naar buiten te brengen dat de belastingambtenaren zijn vader de dood in hadden gedreven. Maar aan het eind van het boek vertelt Lubbers dat hij misschien niet veel principes had, maar dat 'ie zich in ieder geval nooit had laten chanteren.

[Lees mijn verhaal over Lubbers' herinneringen hier](#)

✖ • **Toen arbeiders rechts gingen stemmen**

Tien jaar geleden wilde Agnes Jongerius de steun van Geert Wilders bij het verzet tegen de AOW-leeftijdsverhoging. Het mocht niet van de scherpslijpers binnen de FNV. Ondertussen stemden steeds meer leden van de 'linkse' FNV op de 'rechtse' PVV. En de FNV demonstreert ondertussen met extreemlinkse en soms gewelddadige 'antifa's' tegen de Wilders en Baudet. In Duitsland begint het ook te wrikken. Daar beginnen leden van de traditioneel linkse DGB in opstand te komen. Of ze beginnen zelf vakbonden, gelieerd aan de 'rechtspopulistische' Alternative für Deutschland.

[Lees mijn column via Elsevier Weekblad](#) [premium]

✖ • **Van Orban valt nog best veel te leren (ten goede en ten kwade)**

Viktor Orban is herkozen tot premier van Hongarije. Hij is de schrik van links en eurofiel West-Europa. Hij flirt met Poetin en wil geen moslims in Hongarije, al helemaal geen door Brussel opgelegde asielzoekers. Een echte democraat is hij ook niet. Maar Brussel, Berlijn en Den Haag kunnen van de overwinningen van Orban wel leren, dat je het ook te ver kunt laten komen met immigratie, asiel, islam en wegcijfercultuur. Zo niet, dan kan het zijn dat je de deur open zet voor de Orbans van deze wereld.

[Lees mijn column via Elsevier Weekblad](#) [premium]

[Of via Blendle](#)

✖ • **Tien jaar geleden eindigde het dominante westen**

De financiële crisis maakte een einde aan de toonzettende rol van het westen in de wereld. Rusland maakte een politieke comeback, China rivaliseert met de Verenigde Staten om de topospositie en Europa werd het hardst geraakt door de crisis.

[Lees mijn column via Elsevier Weekblad](#) [premium]

[Of via Blendle](#)

Gronings gas was in 2030 toch al op

Rutte en Ollongren zitten achter nepnieuws aan, maar Wim Kok had in zijn tijd last van 'mediagolven'. Groningen gaat van het gas af, maar het werkelijke nieuws is dat Nederland juist aan het gas blijft. Marianne Thieme is een steun voor exporterende slagers. En D66 is een echte kabinettenbreker.

✖ • **Rutte en Wiebes koppelen Nederland juist niet van het gas af**

De aankondiging van de VVD-bewindslieden Mark Rutte en Eric Wiebes dat Groningen van het gas af gaat leidde tot een feestelijk Pasen voor kabinet en coalitie. Vriend en vijand vond het dapper en mooi en een uitkomst voor de Groningers. Maar hoeveel nieuws was het helemaal?

Met de aankondiging dat er na 2030 geen gas meer gewonnen zal worden in Groningen leverde het kabinet weinig nieuws en het beetje nieuws dat er was, was boterzacht. Het was immers al lang bekend dat het Groningse Slochteren-veld rond 2030 leeg zou zijn. Nieuw is, dat er gestopt zal worden terwijl het veld nog niet leeg is. Heel dapper was het afbouwen ook niet, want dat heeft grotendeels plaats na deze kabinetsperiode.

Nee, het echte gasnieuws van Witte Donderdag was, dat het kabinet een stikstoffabriek gaat bouwen, die bijna de hele gasvraag van Nederlandse huishoudens gaande kan houden. Russisch en Noors gas wordt met stikstof aangelengd, zodat het op Gronings gas lijkt en de Nederlandse cv's en de Nederlandse gasfornuizen dat gas in beginsel nog lang na 2030 kunnen blijven gebruiken. En dat is iets heel anders dan de eerdere dwaze plannen om Nederland in hoog tempo gasvrij te maken. Daar ziet het kabinet dus stiekem van af.

[Lees mijn commentaar hier](#) [premium]

✖ • **Slagers hebben baat bij Marianne Thieme**

Er wordt wel eens wat om gegniffeld, maar dankzij de Partij voor de Dieren loop Nederland voorop met dierenwelzijn en zo. Nederland maakt school, omdat Marianne Thieme school maakt. En zo kon het gebeuren, dat de grootste slagerij van Nederland zijn eigen dierenwelzijnsbeleid elders te gelde kan maken.

[Lees mijn column hier](#) [premium]

• **D66 is een echte kabinettenbreker**

De vorige twee kabinetten waar D66 in zat, belandden door toedoen van D66 drie keer in een kabinetscrisis. In 1999 was er een crisis door het afblazen van het referendum, in 2005 was er een crisis door het afblazen van de gekozen burgemeester. En in 2006 was het echt raak, toen D66 het tweede kabinet-Balkenende naar huis stuurde vanwege het asielbeleid. En ook nu is D66 de grootste risicofactor voor coalitie en kabinet.

[Lees mijn commentaar via Elsevier Weekblad](#) [premium]

[Of lees mijn commentaar via Blendle](#)

• **De multinationals maken het nu wel heel bont in Den Haag**

Jeroen van der Veer (Shell, ING, Philips) heeft het kabinet voorgesteld om contact te houden met een soort CEO-raad, een club van topmannen van internationale bedrijven. Een verbazingwekkend plan. Er zijn immers nauwelijks Nederlanders te vinden die zo rechtstreeks meeregeren in Den Haag als de bazen van de multinationals. Ik schreef daar al over in mijn column.

[Die staat nu ook op Blendle](#)

• **De democratie neemt af**

Vooruitgang is niet vanzelfsprekend, dat blijkt wel weer. Er komen namelijk meer autocraten en dictaturen. En de democratie neemt af.

[Mijn commentaar staat nu ook op Blendle](#)

• **Premiers zitten wel vaker achter nepnieuws aan**

Rutte en Ollongren denken het moeilijk te hebben met 'nepnieuws'. Maar toenmalig premier Wim Kok had het ook niet makkelijk. Die had van doen met 'mediagolven'. Gelukkig kreeg hij hulp van hoofdredacteuren.

[Lees het hele verhaal hier](#) (vrij toegankelijk, op Facebook)

Tien lessen van 21 maart 2018

In deze Wynia's Week: Politici en de bazen van multinationals spelen met vuur. De gemeenteraadsverkiezingen van 21 maart in tien aforismes. En: de democratie groeit niet, de democratie verliest juist terrein. Dictaturen bedreigen vrede en welvaart.

• **Ook deze verkiezingsuitslag is historisch**

Op Twitter begeleidde ik de uitslag van de gemeenteraadsverkiezingen in tien tweets. Hier vat ik ze samen in tien #hashtags.

- 1** Zelfs het meest referendumhatende kabinet kan niet straffeloos zonder meer voorbij gaan aan een referendumsuitslag. #sleepwet.
- 2** Ooit telde de PvdA hooghartig de laatste dagen af van de christendemocraten. Nu is de PvdA zelf in de marge beland. #killerverkiezingen
- 3** Dat GroenLinks won weegt niet op tegen het verlies van PvdA en SP (en D66, want die rekende je nog niet zo lang geleden ook bij links). #linksverlies
- 4** Dat GroenLinks de grootste linkse partij is geworden, illustreert dat de aandacht van links verschoven is van sociaal beleid voor arbeiders en ouderen naar duurzaamheid en diversiteit. #hiplinks #ecolinks #kosmolinks
- 5** De Nederlandse samenleving versplintert tot bubbels. Kiezers kiezen etnisch, op religie, op leeftijdsgroep, op woonsituatie en op levensgevoel. #versplintering
- 6** Mark Rutte wint meestal, overleeft altijd en eet steevast zijn coalitiepartners op. #BlijfWegBijRutte
- 7** Misschien dat nu dan eindelijk tot NPO en RTL doordringt dat de identiteitspolitieke beweging van Sylvana Simons buiten het Mediapark en buiten Amsterdam-Zuidoost nauwelijks aanhang heeft. #SylvanaSplinter
- 8** Voor het eerst na het einde van de CPN heeft de lange arm van een ander land weer een royaal aantal zetels in Nederlandse gemeenteraden. #ErdoRules
- 9** De SP probeerde een kwart eeuw lang de linkse veren van de PvdA op te rapen. Nu zakt de SP samen met de PvdA weg, het moeras in. #linksverlies
- 10** D66 krijgt geen klappen door mee te regeren, maar door te draaien en te keren. #D66ruggegraat

• **Politici en multinationals blazen samen een ballon van onvrede op**

Het is haast te cynisch voor woorden. De financiële crisis ontstond in 2008, omdat landen en banken teveel schuld hadden gemaakt. Regeringen redden de banken en verhoogden de belastingen. Nu, tien jaar later, blijken de belastingen voor multinationals verlaagd en die van burgers verhoogd. In mijn column voor Elsevier Weekblad voorspel ik serieuze problemen als er geen einde komt aan die cynische handjeklap.

[Lees mijn column hier](#) [premium]

• **Steeds meer dictators**

Een kwart eeuw geleden voorspelde Francis Fukuyama werd 'het einde van de geschiedenis'. Het einde van de Koude Oorlog markeerde immers de overwinning

van de democratie, de vrijhandel en de vrije, ondernemingsgewijze productie. Het liep anders. Als er al een nieuwe democratie bij komt, vervallen er wel twee in een hele of halve dictatuur. De ontwikkeling in landen als Rusland, China, Turkije en Saoedi-Arabië zijn veelbetekenend.

[Lees mijn artikel in Elsevier Weekblad](#) [premium]

[Of via Blendle](#)

• **Diversiteitsgejubel berust op mythes**

Mijn column voor Elsevier staat nu ook op Blendle.

[Lees hier](#)

Kwamen migranten ‘diversiteit’ naar NL brengen?

De groeiende Nederlandse diversiteitsindustrie draait op een mythe. Die luidt dat Nederland de grenzen heeft geopend omdat het land niet kleurrijk genoeg was. Verder in Wynia's Week: Waarom slaan christenen steevast linksaf? En de welvaart, die komt inderdaad niet uit Brussel.

• **Het ‘divers’ maken van Nederland was nooit reden om de grenzen te openen**

Als je het legertje diversiteitsambtenaren zou geloven, is het maar goed dat Nederland de afgelopen halve eeuw de grenzen heeft opengezet, want anders was het maar een naar ‘wit’ land gebleven. De onhoudbare vooruitgang, die heet ‘diversiteit’, zo heet het. Het gevolg is echter lang niet altijd vrolijkheid en vooruitgang, maar evenzeer frictie en fragmentatie.

[Mijn column voor Elsevier Weekblad staat hier](#) [premium]

• **Waarom slaan christenen altijd af naar links?**

Aan de vooravond van Pasen publiceer ik nogmaals een essay van een jaar geleden, waarin de christelijke afwijking naar links in de schijnwerper zet. Vooral de laatste halve eeuw slaan met name protestanten steevast af naar links. En conservatieve afsplitsingen doen dat vervolgens ook weer. In katholiek Nederland deed (en doet) zich iets soortgelijks voor. Het is een kwestie van selectief winkelen in Bijbelteksten om maar progressief te kunnen zijn en dominees die links worden aan de universiteit. En misschien ook wel een beetje zelfhaat: een gevolg van religieus schuldgevoel.

[Lees mijn essay van mei vorig jaar hier](#) [vrije toegang]

• **Komt onze welvaart uit Brussel?**

Nee, natuurlijk. En als het open houden van de Europese binnengrenzen al tot meer welvaart heeft geleid, is het geen reden om steeds maar meer miljarden naar Brussel te brengen. Open grenzen zijn namelijk gratis.

[Mijn column voor Elsevier Weekblad staat nu ook op Blendle](#)

Komt onze welvaart uit Brussel?

Als het klopt dat we meer dan een maandsalaris verdienen aan de Europese Unie zouden we al met al nauwelijks meer hoeven werken. Verder: hoe Humberto leed onder diversiteit. Hoe Eric Wiebes een eind maakt aan de vervuiler betaalt (want u betaalt). En een gouwe ouwe: het afschaffen van baar geld deugt niet.

✖ • **Als alles één wordt hoeven we niet meer te werken**

Het barst van de rapporten die melden dat 'Europa' veel welvaart brengt. Alleen zijn ze linksom of rechtsom allemaal gesponsord door de Europese Commissie. En als eenwording zoveel oplevert, dan zouden we ook al rijk zijn geworden door de eenwording van Nederland. En nog eens door het afschaffen van handelsbelemmeringen, wereldwijd. Miljarden naar Brussel brengen vanwege de open grenzen is al onzin, want open grenzen leveren vast welvaart op, maar ze kosten niets.

[Lees mijn column voor Elsevier Weekblad](#) [premium]

✖ • **Angstcoalities regeren Europa**

In ons deel van Europa regeert het midden. Dat was meestal al zo, maar dat midden heeft steeds minder steun. In Nederland waren er vier middenpartijen nodig om na zeven maanden een coalitieregering te vormen. Ze hebben samen één zetel meerderheid in de Tweede Kamer. In Duitsland hadden socialisten en conservatieven helemaal geen zin om samen door te regeren, maar het was de enige manier om de echte linksen en rechtsen buiten de deur te houden – net als in Nederland. En dan gaat nog zo'n angstcoalitie, die van Merkel en Macron, een poging doen om in Europa een vlucht vooruit te nemen. Ze hadden alleen even geen rekening gehouden met de Italianen. Die stemden in meerderheid op de

populisten.

[Lees mijn commentaar in Elsevier Weekblad](#) [premium]

[Of in Blendle](#)

• **Humberto werd gesloopt door diversiteit**

Het was dagenlang het gesprek van de dag: het ontslag van Humberto Tan als presentator van de enige talkshow van de populaire zender RTL4. Het ontslag was onafwendbaar, want de twee jaar geleden nog hyperpopulaire Humberto was zijn kijkers kwijtgeraakt. Zijn kijkcijfers leden niet alleen onder zijn schnabbels, zijn affaire(s) en het aanwenden van zijn show als uitstalkast van andere RTL-programma's. Zowel Humberto's programma als RTL4 profileerden zich ook steeds meer als platform voor etnische diversiteitspropaganda. En daar maak je je misschien populair mee in sommige hoeken van de Bijlmer, maar elders nauwelijks.

[Lees mijn column in Elsevier Weekblad](#) [premium]

[Of hier, via Blendle](#)

• **Het klimaat, dat betaalt u**

Minister Eric Wiebes heeft een gezelschap lobbycraten samengesteld, onder leiding van VVD-prominent Ed Nijpels. Die gaan de komende maanden samen met Shell, Greenpeace en andere belanghebbenden de miljarden verdelen die in het regeerakkoord in het vooruitzicht zijn gesteld om het klimaat te redden. De enige die niet aan tafel zit bent u. Enig idee wie er opdraait voor de rekening?

[Lees hier mijn commentaar voor Elsevier Weekblad](#) [premium]

[Of via Blendle](#)

• **Alle geld digitaal maken is het begin van Orwell's '1984'**

Deze week was zelfs De Nederlandsche Bank boos en bezorgd, toen bleek dat gemeenten hun burgers geen keus meer geven: ze zullen en moeten digitaal betalen als ze iets van de gemeente nodig hebben. Ik schreef er drie jaar geleden al een beetje klassiek geworden column over, die nu weer de aandacht trok. Digitaal is hip, maar ook het potentiële einde van het individu, van de privacy ook.

[Lees het hier](#) [Elsevier premium]

Toen Van Aartsen nog van 'islamo-fascisme'

sprak

In deze aflevering van Wynia's Week een interessant document over de wondere wegen van Jozias van Aartsen. Ook: afval scheiden lijkt wel een religieuze bezigheid. Verder: hoe de onwaarheid gewoon werd aan het Binnenhof. Waarom de Fransen in crisistijd rijker werden en wij niet. En: hoe Nederland de topsponsor van Brussel werd.

• Wat is er in Jozias van Aartsen gevaren?

Jozias van Aartsen is waarnemend burgemeester van Amsterdam en was eerder onder meer minister van Buitenlandse Zaken en burgemeester van Den Haag. Hij doet als burgemeester van de hoofdstad opvallend luchtige uitspraken over het 'salafisme'. Dat is een fundamentalistische soennitische beweging in de islam. Vaak gaat het dan om de wahabitische sekte binnen de islam, een nauw met het Saoedische hof verbonden en met talloze miljarden gesponsorde beweging die de afgelopen halve eeuw wereldwijd is verspreid.

De Saoedi's wilden en willen hun anti-westerse, vrouwonvriendelijke, anti-democratische en uitgesproken achterlijke gedachtengoed tot het dominante geloof binnen de islamitische wereld maken en zo ook invloed krijgen in westerse landen. Vrijwel alle islamitische terrorisme van de laatste kwart eeuw (buiten het Midden-Oosten, althans) houdt verband met dit Saoedische salafisme. Ook de veiligheidsdienst AIVD waarschuwt al jaren voor de verspreiding van het salafisme in Nederland.

Maar burgemeester Jozias van Aartsen ziet het heel anders. In Den Haag liet hij al moskeegangers van de salafistische As Soennah-moskee als vrijwilliger meepatrouilleren met de politie. Van Aartsen meende zelfs te weten dat het salafisme 'niets, nul komma nul, te maken heeft met terrorisme of de politieke islam' en zou dat ook in de AIVD-rapporten staan. In werkelijkheid is islamitisch terrorisme in West-Europa vrijwel altijd van salafistische origine.

In Amsterdam maakt de burgemeester het minstens zo bont. Hij bagatelliseerde de aanslag op een Joods restaurant, maar noemde het neerleggen van een pop zonder hoofd bij een moskee 'een aanslag'. Als de Turkse Westermoskee met luidsprekers wil oproepen tot gebed, zal Van Aartsen daartoe de reglementen aanpassen (terwijl bij de bouw de toezegging was gedaan dat die oproepen er niet zouden komen). En het salafisme, dat zou volgens Van Aartsen 'helemaal geen stroming binnen de moslimgemeenschap' zijn – wat overigens op gespannen voet staat met wat Van Aartsen ook zegt, namelijk dat (jonge) salafisten de hand moet worden gereikt. En het voortdurend hameren op het gevaar van het – kennelijk toch bestaande –

salafisme, dat vond Van Aartsen maar 'vervuiling van het debat'.

Al die naïeve, slecht geïnformeerde wegwuiverij van Jozias van Aartsen staat nogal haaks op zijn opvattingen in de tijd dat hij fractievoorzitter van de VVD in de Tweede Kamer was (2003-2006). Misschien kwam het omdat Geert Wilders en Ayaan Hirsi Ali toen nog bij de VVD zaten. Hoe dan ook: toen deinsde Van Aartsen er niet voor om van 'islamo-fascisme' te spreken en de onveiligheid van Joodse burgers te wijten aan het gegeven dat 'we uit lafheid Gods water over Gods akker hebben laten lopen'. Die lafheid lijkt nu ook Van Aartsen zelf te hebben bereikt.

[Lees wat Van Aartsen in 2004 zei](#)

• **Scheid de zonde van het afval**

Het is een van de bekendste ergernissen van burgers over de gemeente: het afvalbeleid. Belangrijkste oorzaak: gemeenteraden willen burgers het leven zuur maken met hun afval en hen ook straffen als ze niet doen wat de gemeente wil. En wat wil de gemeente maar al te vaak? Dat de burgers de handen vol hebben aan het scheiden van het afval – terwijl al dat scheiden in nogal wat gevallen de grootst mogelijke dure onzin is. 'Bewustwording' wordt belangrijker gevonden dan praktische, betaalbare oplossingen waar het milieu ook nog wat aan heeft.

[Lees mijn column voor Elsevier Weekblad](#)

• **Kwam er met Mark Rutte extra onwaarheid aan het Binnenhof?**

Er heerst onmiskenbaar een soepele moraal aan het Binnenhof. Verdwenen bonnetjes en filmrolletjes, onmogelijke beloften en verzonnen gebeurtenissen. Is het erger geworden? In mijn essay voor Elsevier Weekblad merk ik op dat de premier, de hoogste in rang, 'een wat speelse omgang met de waarheid' heeft. 'Hij beweert nogal eens iets dat de feiten toets niet doorstaat, bij belooft nogal eens iets waarvan hij weet dat het niet gaat gebeuren. Ook grootspraak maakt deel uit van zijn instrumentarium. Nadien verleent hij zichzelf dan nogal luchtig vergiffenis.'

[Hier mijn essay voor Elsevier Weekblad](#)

[En hier via Blendle](#)

• **De Fransen zijn beter af dan wij**

Vooral premier Mark Rutte mag graag afgeven op zuidelijke landen – Frankrijk inclusief – die er een potje van maken, terwijl wij succesvol zuiver op de graat zouden zijn. Maar het eind van het liedje is dat de Fransen meer verdienen dan tien jaar geleden en wij Nederlanders niet. De Nederlandse staat mag er beter voor staan dan de Franse, maar de Franse burger staat er beter voor dan de Nederlander.

[Lees mijn column hier](#)

[Of hier, via Blendle](#)

• **Nederland: al een kwart eeuw topsponsor van Europa**

Brussel wil de rekening voor de Nederlanders verder verhogen. Dat is wel heel navrant, want Nederland is al sinds het midden van de jaren negentig de grootste sponsor van Brussel en wijde omstreken. Dat verhaal gaat terug naar een Europese top in 1992.

[Lees hier mijn commentaar](#)

[Of hier, via Blendle](#)

Maar lees vooral ook in dit verhaal hoe Ruud Lubbers gretigheid om een topbaan in Brussel te krijgen de Nederlandse burgers tientallen miljarden kostte.

[Lees hier](#) [vrij toegankelijk]

• **Lubbers, recordpremier met tragische nageschiedenis**

[Mijn necrologie van Lubbers staat nu ook, fraai geïllustreerd, op Blendle](#)

• **Bokestijn & Wynia**

Het College van B&W komt naar u toe! Naar Amsterdam en naar Vught, met name.

[Lees hier meer](#) (en bestel kaarten – desgewenst, natuurlijk)

Lobbycratie is een Hollandse ziekte

In deze aflevering van Wynia's Week mijn minibiografie van recordpremier Ruud Lubbers, de lobbycratie in Nederland en de vraag wat Rutte Drie met de immigratie voor heeft. En: Bokestijn & Wynia zijn op tournee!

• **In Lobbyland Nederland is de gevestigde orde de baas**

Staat het er wel zo goed voor met de democratie in Nederland? Feit is dat het Koninkrijk der Nederlanden in de eerste eeuw van zijn bestaan in redelijk hoog tempo democratischer werd. Maar dat proces staat nu al weer een hele eeuw stil.

Sterker nog: onder leiding van een minister van een partij die is opgericht om de democratie uit te breiden wordt de democratie ingeperkt, en wel door het afschaffen van het referendum. En ondertussen woekert de lobbycratie verder.

Bij de oprichting van de Stichting Lobby Lokaal – laat burgers ook kunnen lobbyen – hield ik mijn verhaal over deze Hollandse Ziekte ('Dutch Disease'). Met daarin ook een kleine bekentenis.

[Lees hier](#)

✖ • **Lubbers, tragische krachtpatser**

Een intimus was ik niet, maar ik heb Ruud Lubbers toch goed gekend. Wat Lubbers terugblikkend tekent, is toch de neergang van een ooit almachtige en alom bewonderde recordpremier. Als Ruud Lubbers op vrijdag in Nieuwspoort zijn persconferenties hield, hing de parlementaire pers als een groep discipelen aan zijn lippen.

Omdat Lubbers' verhalen maar al te vaak onnavolgbaar waren, legde ik na verloop van tijd een recordertje bij hem neer. Om het nog eens terug te kunnen luisteren. Hans van der Voet, Lubbers' directeur Rijksvoorlichtingsdienst, was daar niet van gediend. Het was niet de bedoeling de magische woorden van de premier en taalkunstenaar te ontraadselen.

Ik bezocht Lubbers kort na zijn aantreden als Hoge Commissaris voor de Vluchtelingen in Genève. Het was een gure zondagmiddag. Lubbers' echtgenote Ria was naar Rotterdam teruggekeerd – die hield het niet uit in Genève. Lubbers had het royale, maar volstrekt ongezellige appartement van zijn voorgangster Sadako Ogata overgenomen. Hij kampeerde er zo'n beetje. De recordpremier was snipverkouden en schonk zich nog maar eens in. 'Jij ook één, Syp?'

Uiteindelijk zou Lubbers ook Genève ontluisterd verlaten, na aantijgingen – waarvan het waarheidsgehalte niet vaststaat – dat hij handtastelijk zou zijn geweest. Hij voelde zich verlaten, vooral door VN-topman Kofi Annan.

Welbeschouwd steeg Lubbers politieke ster tot grote hoogte tot 1986, maar verbleekte zijn ster al vanaf 1989. Van de doden niets dan goeds, natuurlijk. Maar foutloos was Lubbers uiteraard ook niet. In mijn necrologie schets ik een genuanceerd beeld, met grote hoogten en diepe dalen. Een fascinerende man, een bijzonder leven.

[Lees mijn Lubbers-bio hier](#) [premium]

✖ • **Wat wordt de immigratie-erfenis van Rutte Drie?**

Alle regerende politici laten een immigratie-erfenis na. Soms ten goede, vaak ten kwade. In mijn column ben ik niet gerust op de toekomstige erfenis van het derde kabinet-Rutte. De inmiddels afgetreden minister van Buitenlandse Zaken, de VVD'er Halbe Zijlstra, wees alvast niet de juiste weg.

[Lees mijn column hier via Elsevier Weekblad](#) [premium]

[Of hier via Blendle](#)

✖ • **Laten we nou eens geen slapjanus zijn in Brussel**

Als Alexander Pechtold en Geert Wilders het over één ding eens zijn, dan is het wel dat Mark Rutte in Den Haag praat als Geert Wilders en in Brussel als Alexander

Pechtold. Er is daarom alle reden om op het vinkentouw te zitten, nu Angela Merkel achter Emmanuel Macron aanloopt en ze samen meer, meer, meer Europa willen dicteren. Alle kans dat vooral een land als Nederland meer moet betalen en minder te zeggen overhoudt.

Mijn oproep aan de altijd meegaande Rutte:

1 Neem een opt-out als je niet mee wilt met dictaten van Merkel en Macron.

2 Wees niet bang een veto uit te spreken.

Wie deze instrumenten bij voorbaat uitsluit telt niet mee in de Brusselse leeuwenkuil.

[Lees mijn oproep via Elsevier Weekblad](#) [premium]

[Of via Blendle](#)

• **Boekestijn en Wynia in Amsterdam en Vught**

Columnisten on tour! In Amsterdam treden we op zondag 4 maart om 15.00 uur (matinee) op in het Betty Asfalt Complex, het sfeervolle theater van Paul Haenen en Dammie van Geest aan de Nieuwezijds Voorburgwal in Amsterdam (aan de postzegelmarkt, vlakbij de Dam en het Spui). En op zaterdag 10 maart zijn we in Theater De Speeldoos in Vught.

[Koop hier de kaarten voor Amsterdam](#)

[Koop hier de kaarten voor Vught](#)

Wat is het DNA van D66?

In deze aflevering van Wynia's Week veel D66. Niet alleen schreef ik voor Elsevier Weekblad een omslagverhaal over deze zo succesvolle regeringspartij. Maar D66 komt ook aan bod in mijn zedenschets over 'De koster van de Martinikerk' (onderaan in deze nieuwsbrief). Verder onder meer: de greep van Shell op het regeringsbeleid was zelden zo zichtbaar als in 2018.

• **Longread: het Ongemak van D66**

D66 werd opgericht om de democratie in Nederland te vernieuwen en de politieke gevestigde orde te laten ontploffen. Nu is D66 de spreekbuis van de gevestigde orde geworden, inclusief alle radical chic die daar bij lijkt te horen. Zodat D66 in sociaal-economisch opzicht misschien wel de meest rechtse partij van Nederland is, maar zich tegelijk inlaat met extreem-linkse politieke correctheid en identity politics. Plus: Amsterdam staat op het spel. En: waar komt die obsessie van D66

met Baudet toch vandaan?

[Lees mijn coverstory voor Elsevier Weekblad hier](#) [premium]

[Of hier, via Blendle](#)

• **Wat heeft Shell, dat u en ik niet hebben?**

Het zijn gloriejaren voor Shell in Nederland. Het nieuwe kabinet schaft de dividendbelasting af – een oude wens van Shell. Het nieuwe kabinet stopt CO2 onder de grond – een oude, lucratieve wens van Shell. Het nieuwe kabinet neemt ook de verantwoordelijkheid op zich voor de afwikkeling van de schade door de gaswinning in Groningen en houdt Shell-dochter NAM zo comfortabel uit de wind.

Wat heeft Shell dat u en ik niet hebben?

[Lees mijn column voor Elsevier Weekblad](#) [premium]

[Of hier, via Blendle](#)

• **Jodenhaat zwaarder bestraffen**

Mijn commentaar op de halfhartige aanpak van (geïmporteerde) Jodenhaat door het kabinet-Rutte is nu ook te lezen via Blendle.

[Lees hier](#)

• **Nederland werd niet rijk van slavernij**

Mijn column over de misvatting dat Nederland is gegrondvest op de Surinaamse slavernij staat nu ook op Blendle.

[Lees hier](#)

• **Kaarten voor Boekestijn en Wynia!**

Columnisten op toernee Boekestijn & Wynia komen op 4 maart 2018 naar Amsterdam (Betty Asfalt Complex) en op 10 maart naar Vught (Theater De Speeldoos). Van harte welkom!

[Kaarten voor Amsterdam hier](#)

[En kaarten voor Vught hier](#)

De koster van de Martinikerk

 In een vorig leven organiseerde ik kunst – zowel hogere als lagere kunst. In Groningen en wijde omgeving zijn er nog die het zich kunnen herinneren. Zo was ik ook de organisator van de jaarlijkse Zomermanifestatie.

Ik had bij zo'n gelegenheid zowel de Martinatoren als de Martinikerk in hartje Groningen tot mijn beschikking, als een soort uitvalsbasis voor een programma met conceptuele kunst. Dat was heel hip, toen. In de kerk was onder meer een opstelling van videoproducties.

De samenwerking met de koster van de Martinikerk was voortreffelijk. Mijn collega's en ik werden hartelijk welkom geheten, er was altijd koffie in de kosterij en ook de artiesten kregen alle medewerking. Het was haast te mooi om waar te zijn. Dat bleek ook.

Op zeker moment merkte ik dat het contact met de koster koeler werd. Bij toeval trof ik hem, omgeven door familieleden en bekenden, vol verontwaardiging bij een van de video-opstellingen in de Martinikerk, met priemende vingers naar het vertoonde wijzen. Er werd kennelijk danig over de schreef gegaan.

In de volgende dagen kwam het vaker voor, dat mensen uit de entourage van de koster naar dezelfde videoband kwamen kijken, geduldig wachtend tot de gewraakte beelden te zien waren. Waarop de koster dan weer de rituele verontwaardiging leidde.

De aanleiding voor de gretige verontwaardiging was een enkele blote damesborst, een minuutje of zo te zien op één bescheiden videomonitor, in zwart wit, met trillend beeld – in die kolossale Martinikerk waar ook nog heel wat meer te zien was. En het waren wel de jaren zeventig – het was nog lang geen 2018. En die kerk, dat was een publiek gebouw. Niet dat de Martinikerk ostentatief ontheiligd diende te worden – daar zou ik zelf niet eens voorstander van zijn geweest. Maar daar was dan ook in de verste verte geen sprake van.

De koster wist zijn werkgever, een stichting van de gemeente of daaromtrent, ook nog zo ver te krijgen om mij een vermanende brief te sturen. Ik had er een rel van kunnen maken, maar heb daar toch maar van afgezien.

Ik val u lastig met deze anekdote, omdat de koster van de Martinikerk overal is. Hij is overal en van alle tijden. Het zijn de gekwetsten en moreel superieuren, overal en altijd op zoek naar een mogelijkheid om gekwetst te worden, anderen de maat te nemen en er zelf voorbeeldig uit te komen.

✖ Zo moest ik ook weer aan die koster denken, bij kennisname van de Ien Dales-lezing van minister Kajsa Ollongren in Nijmegen. Die lezing was vooral heel autobiografisch: over waar haar familie vandaan komt (Finland, Rusland, Indië, Zweden) en dat die familie steeds in de beste kringen verkeerde.

Maar toen nam de lezing van Ollongren een nogal abrupte wending. Ze richtte haar pijlen op 'de populistten' die het op de grondrechten voorzien hebben en

verklaarde dat Thierry Baudet nog erger is dan Geert Wilders.

Dat baseerde de minister op het feit dat Baudet, voorzitter van een tweemansfractie in de Tweede Kamer, geen afstand had willen nemen van een interview dat een kandidaat-raadslid van zijn partij enkele jaren eerder had gegeven.

In dat interview kwam langs dat er een relatie bestaat tussen loonniveau en intelligentie. Zo werd ook gememoreerd dat de gemiddelde intelligentie tussen landen en bevolkingsgroepen kan verschillen. De jongeman die het interview gaf, die nu kandidaat-raadslid is en in Suriname is geboren, stelde dat ook hij liever had gezien dat 'zwarte mensen hyperintelligent waren, dat Surinamers het hoogste gemiddelde IQ van de wereld hadden. Maar dat is niet zo.'

Dat deed voor Ollongren de deur dicht. Zij rekende in haar lezing de partijleider van het kandidaat-raadslid af op het feit dat die geen reden zag afstand te nemen van diens uitspraken, die zij zag als 'openlijk discrimineren op basis van ras'. Baudet bedreigde met het achterwege laten van die afkeuring de kernwaarden van Nederland, aldus de vice-premier.

Het klinkt zo ernstig, deze beschuldiging, dat je zou aannemen dat Ollongren aangifte zou hebben gedaan, of dat het kabinet-Rutte het Openbaar Ministerie, de AIVD en wat al niet al op deze bedreiging van Nederland zou hebben afgestuurd. Maar dat gebeurde dus niet.

En toen Baudet even later wel aangifte deed tegen de minister, zei ze liever met hem in debat te gaan – om vervolgens vragen van journalisten te mijden. De Tweede Kamerfractie van haar partij stemde tegen een voorstel om de door Ollongren aangesneden kwestie onderwerp van plenair Kamerdebat te maken. Als je zoekt, zul je vinden. Zelfs als je spijkers op laag water zoekt, vind je die. Als je maar wilt, als je maar gretig en gedreven genoeg bent.

De koster van de Martinikerk vond na veel zoeken een object van verontwaardiging, om vervolgens geen genoeg te kunnen krijgen van die gretig gezochte, selectieve verontwaardiging. Hij genoot er van, hij glorieerde, hij kon zijn morele superioriteit in eigen kring breed uitventen.

Daar lijkt de manoeuvre van Kajsa Ollongren dus op – op die van de koster van de Groningse Martinikerk in 1977.

Niet door slavernij, maar door graan

✖ • Nederland werd niet rijk van Suriname

De activisten die Nederland en de Nederlanders schuldig achten aan 'de slavernij' hebben het dan meestal over de slavernij in Suriname en (in mindere mate) op de Antillen. Dat is ook de gedachte bij het Slavernijmuseum, dat de gemeente Amsterdam wil oprichten. De Amsterdamse wethouder Simone Kukenheim (D66) wil dat museum tevens in het teken plaatsen van 'antizwarte' discriminatie. Bij dat alles wordt vaak gesuggereerd dat Nederland en Amsterdam in het bijzonder rijk is geworden aan de slavernij in Suriname. Extra wrang misschien, maar dat is dus niet zo. Nederland werd rijk van graan.

[Lees mijn column hier](#) [premium]

✖ • Geïmporteerde Jodenhaat

Politici en andere autoriteiten lopen er doorgaans met een grote boog omheen. Aan de ene kant praten ze terecht zorgelijk over de hedendaagse Jodenhaat. Niet worden alleen in Amsterdam al tientallen 'joodse' scholen, musea en synagogen bewaakt. Aan de andere kant lopen ze er met een grote boog omheen, dat de hedendaagse Jodenhaat vooral geïmporteerde Jodenhaat is, zoals de Duitse SPD-minister Heiko Maas wèl onomwonden zegt.

[Lees mijn commentaar bij Mark Rutte's speech op Holocaustdag](#) [premium]

✖ • Boekestijn & Wynia naar Amsterdam en naar Vught

Boekestijn en Wynia gaan binnenkort weer op toernee! De eerstvolgende voorstellingen zijn in Amsterdam en in Vught: in Amsterdam op zondag 4 maart in het Betty Asphalt Complex en in Vught in Theater De Speeldoos, op zaterdag 10 maart. De kaartverkoop is gestart. Arend Jan Boekestijn en ik bespreken tijdens deze praatshow de actualiteit van de dag, maar altijd zonder de waan van de dag. Over de potentaten Erdogan en Poetin, het raadsel Donald Trump en hoe Merkel en Macron een stiekeme machtsgreep voorbereiden. Over islam, aardgas en klimaat. En over Mark Rutte natuurlijk – altijd een dankbaar onderwerp. Na de pauze: alles wat u altijd al wilde weten maar nooit durfde te vragen.

- [Kaarten voor de matineevoorstelling in het Betty Asphalt Complex in Amsterdam, op zondag 4 maart om 15.00 uur hier](#)
- [Kaarten voor de voorstelling in Theater De Speeldoos in Vught, op zaterdag 10 maart om 20.30 uur hier](#)

✖ • Dossier Beatrix: haar denkbeelden werden gaandeweg controversieel

Prinses Beatrix is 80 en dat wordt gevierd. Haar koningschap wordt ook met terugwerkende kracht in de bloemetjes gezet. Maar dat koningschap is in mijn ogen toch iets minder perfect dan vaak wordt beweerd. Beatrix was te politiek, en toen dat duidelijk werd nam ze geen gas terug. Haar denkbeelden sloten aan op de Haagse consensus uit de vorige eeuw, maar werden in het land gaandeweg steeds controversiëler. Ook riskant: Beatrix verbond zich wel heel sterk met de loterijen. [Lees daarover mijn Dossier Beatrix](#)

• **De tweeling dicteert**

Angela Merkel en Emmanuel Macron willen de komende maanden samen de rest van Europa dicteren wat er aan 'Meer Europa' moet komen. Dat moest maar niet. [Mijn commentaar staat nu ook op Blendle](#)

• **Ongezellige rooie familie**

Hoe William Moorlag en de PvdA in de problemen kwamen door een opzetje met een SP-randje.

[Mijn column staat nu ook op Blendle](#)

Was het een SP-actie tegen Moorlag?

• **Het is heel ongezellig in de Rode Familie**

De vakbond FNV is al jaren het strijdtoneel van PvdA en SP. Lang was de FNV van de PvdA en andersom, maar die dagen zijn niet meer. Tekenend: de nieuwe leiding van de SP – Lilian Marijnissen en Ron Meyer – is gerijpt bij de FNV. En feit is dat de FNV-bestuurster die een rechtszaak aanspande tegen de sociale werkplaats waar PvdA'er William Moorlag directeur was, wist dat ze daarmee de PvdA zou raken. En die FNV'ster is op zijn minst sympathisante van de SP.

[Mijn column voor @Else4Weekblad](#) [premium]

• **En dan doen we gewoon eens niet mee**

Al sinds 1950 hobbelt Nederland braaf mee als Parijs weer 'Europa' roept en Berlijn geen 'nee' durft te zeggen. Precies op dit moment liggen er in Brussel en Parijs weer allemaal wensenlijsten voor Meer Europa klaar en in Berlijn weten ze niets beters te bedenken dan daar in mee te gaan. Niet dat de Duitsers er op zitten te wachten, nog meer Frans Europa. Maar Duitse politieke leiders durven nog steeds moeilijk nee te zeggen tegen Parijs.

En inderdaad, die Emmanuel Marcon heeft inderdaad wel de guts die de uitgebluste Duitse leiders niet hebben. Maar Nederland, dat moest nu eindelijk maar eens een streep trekken. Gewoon eens niet meedoen. Zoals anderen niet meedoen met de euro en daar niets minder van worden. Of niet meedoen met het asielbeleid van Berlijn, Brussel en Parijs.

[Lees mijn column via @Else4Weekblad](#) [premium]

[Of via Blendle](#)

✖ • **Met struisvogelstatistieken wordt Nederland niet veiliger**

Jaar in jaar uit zijn er opgewekte statistieken over hoe Nederland steeds weer veiliger wordt. Dat daardoor de ene na de andere gevangenis kan worden gesloten. Maar ondertussen neemt de aangiftebereidheid steeds verder af. Vreemd is dat niet, want het opsporen van boeven lukt nog steeds maar niet.

[Lees mijn column in @Else4Weekblad](#) [premium]

[Of via Blendle](#)

• **Bijna waren Somaliërs ook Friezen geworden**

Eind vorige eeuw had Nederland een veel bejubeld paars kabinet. Maar dat zelfde kabinet haalde ook malle streken uit, van het politiek correcte soort. Zo hadden de ministers Hans Dijkstal (VVD) en Hans van Mierlo (D66) het plan om alle etnische groepen die onder het integratiebeleid vielen de status van 'nationale minderheid' te geven. Als het er van gekomen was, hadden zowel Syriërs als Surinamers en honderd andere minderheden allemaal recht gehad op hun eigen cultuurbeleid, onderwijs in eigen taal – ongeveer zoals in Friesland. De Tweede Kamer was al akkoord. Gelukkig stemde de Eerste Kamer tegen deze gekkigheid. Een bijna vergeten geschiedenis boven water gehaald.

[Lees het hier](#)

En dan nog dit...

Regelmatig wordt mij gevraagd om als spreker op te treden. Daar ben ik normaliter best toe geneigd. Ik doe nou eenmaal in Kennis & Inzicht en ik vind dat je dan ook bereid moet zijn je bevindingen toe te lichten, of dat nou op radio of tv is of in een zaal. Dat is ook een van de redenen waarom ik sinds enige tijd samen met Arend Jan Bokestijn de theaters in ga. Binnenkort gaan we weer op stap. Nadere berichten volgen.

Maar aan nogal wat van de uitnodigingen die ik krijg – zowel voor radio en tv of voor zaalbijeenkomsten – zit een haakje. Dan gaat het om een debat, met één of verschillende mensen, over een actueel controversieel thema. En meneer Wynia – die wordt dan gebeld omdat ‘ie zo’n fijn afwijkend standpunt heeft. Zelf vind ik mijn standpunt doorgaans niet zo opzienbarend, maar zo’n omroep of organisatie heeft dan iemand als ik nodig om tegenwicht te bieden aan een standpunt dat ze met mijn medewerking geloofwaardigheid proberen te geven. Excuuuustruus heet je dan ook wel.

De laatste tijd gaat het dan weer over slavernij, of over Zwarte Piet, of over identiteitspolitiek. En dan is er weer een studentenvereniging die geen geld heeft, maar wel een grote zaal en een presentator die bij voorbaat partij kiest voor al die slachtoffersprekers. En ik moet dan het lokaas vormen, want zonder mij is er natuurlijk geen discussie, maar slechts preken voor eigen parochie. Welnu, ik kan bij deze melden: ik doe het niet meer.

Ik kom graag naar zalen en naar omroepen die mij graag aan het woord laten en dingen van mij willen weten. Of het bij nacht of ontij is: het is mij niet gauw te dol. Maar naar een Hilversumse studio komen om in debat te gaan met een uit de bocht gevlogen dominee die ik daardoor ook nog een podium geef: ik doe het niet. Althans: ik doe het niet meer. Een door Brussel gesubsidieerde bijeenkomst waar toch ook één niet-gelovige aan het woord moet komen: Syp komt niet. Een zaal vol activistische studenten waar bij voorbaat vast staat dat alle problemen van Afrika en Azië en de mensen die daarvandaan komen te wijten zijn aan ons kolonialisme en onze slavernij? Maak er maar lekker een feestje onder elkaar van.

En verder kom ik dus graag.

How deep is your euro-love?

• Hoeveel hebt u eigenlijk over voor meer Europa?

Zo heel diep is de Europa-liefde van enthousiaste eurofielen vaak ook weer niet. Vraag op een verjaarsfeestje wat méér Europa – zoals Macron wil, en Merkel misschien ook – mag kosten en het wordt al gauw stil. Honderd euro? Dat gaat nog. Naarmate de bedragen hoger worden neemt de behoefte aan een ander gespreksonderwerp toe.

[Lees mijn column hier](#) [premium]

[Of hier, via Blendle](#)

✖ • **Vijftigers uit, dertigers in**

Emmanuel Macron werd Frans president als dertiger. In Oostenrijk werd een nipte dertiger bondskanselier. De Duitse kabinetsformatie werd omgegooid door een liberale dertiger. Ook in Nederland nemen de dertigers het over. Volgende doel van de millennials: VVD, CDA en PVV. En de veertigers? Die worden overgeslagen.

[Lees mijn artikel in Elsevier Weekblad](#) [premium]

[Of via Blendle](#)

✖ • **En dan nog dit...**

Er waren lezers en andere volgers van mijn artikelen die schrokken van mijn stuk in het Kerstnummer van Elsevier Weekblad...

• [lees hier de Blendle-versie over Moskoulietde](#)

• [en hier de Elsevier-versie](#)

... waarin ik het flirten met Moskou door Nederlandse politici onder de loep nam. Sommigen vonden dat ik Thierry Baudet en Geert Wilders ten onrechte aanviel, anderen dat ik hen te hard de maat nam.

Ik schreef, kort samengevat, dat er overeenkomsten zijn tussen de studenten die zich een halve eeuw geleden uit afkeer van de Verenigde Staten tot de Moskougezinde Communistische Partij Nederland bekeerden en Nederlandse politici die heden ten dage uit afkeer van Brussel gaan buurten in Moskou.

Enkele lezers vonden dat ik Vladimir Poetin toch niet kan vergelijken met de 'moorddadige en kwaadaardige' communistische partij van de Sovjet-Unie. Nee, dat is zo. Maar dat maakt het autocratische, corrupte en rechtsstaatloze regime van Poetin nog niet tot een logischerwijs bevriende natie. Wat niet wegneemt dat Poetins gedrag jegens het westen zich wel gedeeltelijk laat verklaren door de weinig invoelende reactie van het westen in de jaren na de Val van de Berlijnse Muur, toen Rusland ernstig verzwakt was.

Ook is er het verhoog dat we 'het christelijke Rusland' maar beter aan onze zijde kunnen hebben in de strijd van de westerse beschaving tegen de islam. Dat lijkt mij veel te kort door de bocht. Als er een bondgenootschap nodig is tegen autoritaire, wellicht fascistoïde landen en gevaren, dan is het terugvallen op een indeling in 'christelijke' en 'niet-christelijke' landen niet erg trefzeker. Poetin doet trouwens uit machtspolitieke overwegingen net zo makkelijk zaken met islamisten en islamitische leiders als de 'christelijke' president Donald Trump dat doet.

Wat mij al eerder niet beviel, is de zwart-witte manier waarop de relatie met zowel

Oekraïne als Rusland werd geschetst voor, tijdens en na het Oekraïne-referendum in 2016. De officiële kabinetspropaganda over het associatieverdrag (abusievelijk 'handelsverdrag' genoemd) met Oekraïne deugde van geen kant. Dat de andere zijde wel oog had voor de corruptie in Oekraïne, maar niet voor de al even structurele corruptie van Poetins Rusland verbaasde mij echter ook.

U hoort mij niet zeggen dat wij niet de best denkbare betrekkingen met Rusland zouden moeten hebben, zoals we ook de best denkbare betrekkingen met Turkije moeten hebben. De wereld wordt niet slechter van handel en goed nabuurschap. Maar heil verwachten van Poetin, dat is òf balorig – en dus onverantwoordelijk – of naïef.
